5. vydání, Liberec 2005

Odborný lektor: Doc. PhDr. Milan Malinovský, CSc.

Sazba: Pantype, s. r. o., Liberec
Obálka: Graphis DTP studio, s. r. o.
Tisk: Finidr, s. r. o., Český Těšín

ISBN 80-86727-04-1

CHCETE MLUVIT ČESKY?

DO YOU WANT TO SPEAK CZECH?

TEXT BOOK 1

**A communicative course of contemporary Czech
for English speakers
beginning to intermediate level**

Helena Remediosová
Elga Čechová

PREFACE

"Do You Want To Speak Czech?" (Volume 1) is a modern textbook of contemporary Czech for English-speaking foreign learners from beginning to intermediate levels.
Its aim is to present the principles of the Czech langauge in the most accessible form.
Our textbook is **communicative** – you will learn the principles of Czech by means of the conversational method.

Through rich conversation you will be able **to use the language in all spheres of social life:** in the city, at the hotel, in restaurants, shops, post offices, and other places of business; at the station, airport, customs office, on the highway and so on. You will be able to make appointments and give invitations, as well as to conduct both social conversations and simple negotiations in Czech.

At the same time, you will be learning the necessary grammar: **the 15 lessons contain the basic grammatical system of the Czech language.** The grammatical tables at the end of the textbook (easy-to-survey charts of declension, conjugation and prepositions) will help you to gain a complete view of the Czech grammatical system.

The textbook contains

- Introduction to Czech phonetics
- Introductory picture-lesson (Lesson 0) "Just listen and repeat"
- 15 lessons; each lesson is conceived as a lexical unit
- Basic social phrases "What do we say?"
- Public notices
- Grammatical tables
- Key to the exercises including the translations of the dialogues in Lessons 1–6 for a better understanding of Czech sentences at the start of your studies
- Czech-English dictionary
- Grammatical index

The introductory picture-lesson will enable you to begin to understand Czech by hearing Czech pronunciation and learning the most common expressions. Knowledge of these expressions will help you to learn grammar in the lessons that follow. You will achieve the correct pronunciation by repeating the words and sentences as spoken by your teacher or on the audio cassette.

Each lesson has the following scheme:

- Basic vocabulary of the lesson
- Grammar (Gr)
- Dialogues and exercises (Cv) aimed at mastering the grammar
- Text 1 and Text 2 relating to the topic of the lesson
- Exercises aimed at mastering the vocabulary and sentence structure
- Model conversational exercises relating to the given topic ("Oral exercises")

An audio recording accompanies the lesson material of the textbook.
The textbook is also suitable for **self-study**.
A complementary **Workbook for Volume 1** is available as well.

The second Volume, "Do You Want To Speak Even Better Czech?" is a continuation of this Volume One. The two volumes together form a self-contained language course.

We also offer **a two-week summer course in Czech** in Prague.

We would like to thank Dr. Miloš Kopal, Mr. Henry Morgan and Mr. Michael Crump for the translations into English, and Prof. Milan Malinovský for the general revision of this textbook.

We hope you will enjoy your study of Czech and that this book will make it easier for you. Every beginning is difficult, but "bez práce nejsou koláče" ("without work there is no cake") or, as we say in English, "no pain, no gain".

We would be pleased to answer your questions at the following address:

Harry Putz, P.O.Box 89, 460 31 Liberec, Czech Republic
harrputz@vol.cz

http://hp.fs.cz
http://www.mluvitcesky.cz

We wish you a lot of success in your study of Czech!

The authors

SYMBOLS (SYMBOLY)

	Pattern	Vzor
	Dialogues	Dialogy
	Audio recording	Zvuková nahrávka

CONTENTS (OBSAH)

CONTENTS (OBSAH)

CONTENTS (OBSAH)

CZECH SOUNDS (ČESKÉ HLÁSKY)

VOWELS (vokály, samohlásky)

short (krátké)	**a e i/y o u**
long (dlouhé)	**á é í/ý ó ú (ů)**

PRONUNCIATION (výslovnost)

a – as in up
e – as in ten
i – as in termination
i/y – have the same pronunciation
o – as in opposite
u – as in look

DIPHTHONGS (dvojhlásky)

ou au eu

CONSONANTS (konsonanty, souhlásky)

b c č d ď f g h ch j k l m n ň p r ř s š
t ť v z ž (w x q)

hard (tvrdé)	**h ch k g r d t n**
soft (měkké)	**ž š č ř c j ď ť ň**
ambiguous (obojetné)	**b f l m p s v z**

CZECH ALPHABET (česká abeceda)

a,á b c č d ď e,é(ě) f g h ch i,í j k l m
n ň o,ó p q r ř s š t ť u,ú,ů v w x y,ý z ž

[á bé cé čé dé ďé é ef gé há chá í jé ká el em en eň ó pé kvé er eř es eš té ťé ú vé dvojité vé iks ypsilon zet žet]

See spelling in the Workbook (p. 7)

PRONUNCIATION (Výslovnost)

p, t, k – are unvoiced
c – similar to its
č – as in cheer
g – as in good
h – as in home
ch – as in the Scottish word loch
j – as in young
k – as in climate
ř – pronounced as r, trying to say "ž" at the same time
š – as in she
w – there is no difference in the pronunciation of "v" and "w" in Czech
x – as in bricks
ž – as in pleasure
ď, ť, ň – pronunciation see below

CONSONANTS "Ď, Ť, Ň"

They are pronounced like D, T, N, but are palatal.

They occur:

a) ď, ť, ň + a, o
b) ď, ť, ň + e = **dě, tě, ně**
c) ď, ť, ň + i / í = **di, ti, ni / dí, tí, ní**

Plze**ň**, Ma**ď**arsko *(Hungary)*
děkuju *(thank you)*, na s**těně** *(on the wall)*
divadlo *(theatre)*, napro**ti** *(opposite)*,
nic *(nothing)*
dívám se *(I look)*, sví**tí** *(it shines)*, ne**ní** *(it is not)*

Compare:

dě	tě	ně	X	de	te	ne		dělám	X	deset
di	ti	ni		dy	ty	ny		lidi	X	tady
dí	tí	ní		dý	tý	ný		dítě	X	mladý

VOWEL "Ě"

Only the consonants "d – t – n – b – p – v – f – m" can precede "-ě":

dě	tě	ně	bě	pě	vě	fě	mě
[ďe]	[ťe]	[ňe]	[bje]	[pje]	[vje]	[fje]	[mňe]

STRESS (PŘÍZVUK)

The stress falls on the **first syllable**.
One-syllable prepositions always carry the stress:

bez – do – ke – ku – na – o – od – po – pod – pro – před – přes – při – se – u – ve – ze – za

do školy [doškoly], na lavici [nalavici], ve třídě [vetřídě]

ASSIMILATION (ASIMILACE, SPODOBA)

voiced consonants (znělé k.)	**b d ď g h v z ž**
unvoiced consonants (neznělé k.)	**p t ť k ch f s š**

– A voiced consonant from the list below changes to its **unvoiced** equivalent at the end of a word:

Václav	→	[Václaf]	
zub	→	[zup]	*(tooth)*
had	→	[hat]	*(snake)*
smog	→	[smok]	*(smog)*

v → f
b → p
d → t
g → k

snía**h**	→	[sní**ch**]	*(snow)*
obra**z**	→	[obra**s**]	*(picture)*
je**ď**	→	[je**ť**]	*(go!)*
mu**ž**	→	[mu**š**]	*(man)*

h → ch
z → s
ď → ť
ž → š

- In a group all consonants are pronounced either voiced or unvoiced according to the last consonant in the group.

unvoiced: tu**žk**a [tu**šk**a], o**bch**od [o**pch**ot], o**dp**oledne [o**tp**oledne]
voiced: kdo [**gd**o], **kd**yž [**gd**yš], **sh**ora [**zh**ora]

- In two-word combinations where the two words are pronounced as one:
  po**d st**olem [po**tst**olem], be**z p**eněz [be**sp**eněs], ví**š d**obře [ví**žd**obře], **v p**ondělí [**fp**ondělí], **v j**ídelně [**vj**ídelně]

EXERCISES (CVIČENÍ)

Alphabet *(according to the Workbook – pp. 7, 8)*
auto, nov**á**, **b**anka, **c**itron, **č**eština, **d**en, **dě**kuju, m**e**tr, probl**é**m, tě**ší** m**ě**, ka**f**e, **g**ará**ž**, **h**istorie, **ch**leba, m**i**lion, moder**ní**, **j**ídelna, **k**oruna, po**l**itika, ekono**mie**, pá**n**, skří**ň**, k**n**iha, sl**o**v**o**, g**ó**l, **P**raha, **Q**uido, **r**obot, **Ř**ím, **s**yn, **š**kola, **t**ramvaj, dí**tě**, kul**t**ura, **ú**terý, st**ů**l, tele**v**ize, **w**att, ta**x**i, kni**hy**, nov**ý**, v**z**adu, **ž**idle

a – á
Praha, Kanada, lampa, mapa, má, dá, mává, máma, žádá, svatá, malá, zábava, Sázava, laskavá, kavárna

e – é
den, vede, deset, pere, neteče, nechceme, nemele, nebere, dnes je ten den, mé, tvé, lépe, déle, nejlépe, nejdéle, cédéčko

i, y – í, ý
mi, my, vyl, pil, lil, ryby, chyby, vily, vidličky, vymyslili, ví, jí, prý, líný, bílý, míří, slíbily, žijící, milými, vířící

o – ó
potom, pokoj, dopis, poledne, vagon, program, Evropa, rok, hovor, horko, gól, flóra, haló

u – ú, ů
budu, ruku, kus, hůl, kůl, kůň, půjdu, dupu, u sudu, domů, pánům, profesorů, profesoru, trojúhelník, útok, lhůtu, kusů

ě
běží, tobě, obědvá, pěšky, pět, pěkně, světlý, svět, Věra, země, město, náměstí, umění, věděl, děkuju, seděl, štěstí, těší se, ve městě, Němec, něco

di, dí – ti, tí; dy, dý – ty, tý
dím – dým, ti – ty, mladí – mladý, škodí – škody, rádi – rády, díky – dýky, radí – rady, chodí – schody, vodí – vody, tiká – tyká, čistí – čistý, hostí – hosty, cítí – city, svítí – svity, vrátí – vraty

ni, ní – ny, ný

hodní – hodný, psaní – psaný, páni – pány, daní – daný, krásní – krásný, zvoní – zvony, dni – dny, sní – sny

e, é – ě děj – dej, vědě – vede, němá – nemá, daně – dané, těma – téma, stěna – sténá, utěrka – úterka, rovně – rovné

ou houpou, hloupou, poslouchá, moucha, houká, houska, smlouvou, louka, knihou, hloubá, moukou, troubí, moudrý
!!! používá – poukazuje – poučuje – doučuje (o + u pronounced separately)

ř třída, vepředu, dveře, nahoře, moře, skříň, dobře, talíř, příbor, přicházejí, přináší, přítel, středa, přestávka, řády, převzala, přišel, příklady, přístroj, přestane, říká, otevře, tři, křeslo, prostředek

č černý, červený, ručník, večer, čistý, čaj, čeština, Čech, Češka, český, omáčka, čtvrtek, učím se, včera, proč, čtu, čteme, končí, člověk, začíná

ž židle, žlutý, leží, nože, rýže, protože, lžíce, manžel, žena, prohlížíme, že, život, žije

z vzadu, na obraze, zítra, zvoní, cizinec, zelený, televize, za chvíli, zajímavý, rozumějí, v Praze, cizí

h nahoře, hnědý, hodiny, ahoj, vhodný, tehdy, duha, ohromí, pohybuje, huť, hloubá, hodný, hezký, hodina, prohlížejí, koho, ho

h – ch pohyby – pochyby, sluhu – sluchu, míhat – míchat, hlad – chlad, huť – chuť, hýbá – chyba, hloupá – chlouba, nahází – nachází, hodí – chodí

r – ř dobré – dobře, večery – večeří, zahraje – zahřeje, rým – Řím, rasa – řasa, hory – hoří, var – vař, bratry – bratři

Assimilation

obchod, teď, odpoledne, kamarádka, hezký, kde, kdo, obraz, na shledanou, nerad, přestávka, procházka, odpovídá, hlad, zpěv, lávka, muž, nůž, dívka, Roland, polévka, tužka, uprostřed

Preposition + noun

na fakultě, na chodbě, na televizi, na stole, na poště, na rádiu, na židli, na náměstí

ve škole, ve městě, ve filmu, ve slovníku, v divadle, v Německu, v Londýně, v rodině, v rádiu, v domě, v restauraci, v hotelu

v autě, v práci, v Čechách, v kině, v pokoji, v knize, v Praze, v Anglii, v Evropě, v Americe, v Kanadě, v televizi, v koleji, v kavárně, v programu, v češtině, v přízemí, v obchodě

CZECH (ČEŠTINA)

- Czech belongs to a different language type than English. In Czech, a word's ending changes according to its meaning and role in the sentence, – ie it is an inflectional language whereas in English these changes are expressed by adding more words.

  ➠ ***to a** friend* – příteli

- Nouns, adjectives, pronouns and numerals are inflectional in Czech. They inflect (have various endings) according to the gender and the number.

  ➠ škola *(school)* – škol**y**, škol**e**, škol**u**, škol**ou**, škol, škol**ám**, škol**ách**, škol**ami**

- Czech nouns, adjectives and some pronouns and numerals are divided into three grammatical genders: masculine (animate and inanimate), feminine and **neuter**.

  ➠ hotel **M**, pizza **F**, Skotsko **N** *(Scotland)*

- The Czech noun has no article.

  ➠ To je **hotel**. V **hotelu** je **bazén**. – *It is **a hotel**. In **the hotel** there is **a swimming pool.***

- The inflectional words have a large number of forms which you must learn. On the other hand the Czech language has a simpler verb system – it has only three verb tenses. The Czech verb, however, has a verb category which the English language does not have: the aspect.

  ➠ *to see* – **vidět** *(the imperfective aspect)* / **uvidět** *(the perfective aspect)*
  Viděl jsem, že ... *(I saw that ...)* – Uviděl jsem ji. *(I caught sight of her.)*

- Verbs are conjugated according to the person and the number.

  ➠ píš**u** *(I write)*, píš**eš** *(you write)*, píš**e** *(he writes)*, píš**eme** *(we write)*, píš**ete** *(you write)*, píš**ou** *(they write)*

- The word type can be recognized by the ending of the word.

  ➠ work *(noun)* – pr**áce**, work *(verb)* – prac**ovat**, work *(adjective)* – prac**ovní**

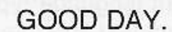
- In comparison with English, Czech word order is freer.

  ➠ To je moje. / Je to moje. / Moje je to. – *It's mine.*
  Petr má dceru. / Dceru má Petr. – *Peter has a daughter.*

  In Czech there is no fixed structure of the sentence (subject – verb – object) as there is in English.

JUST LISTEN AND REPEAT

DOBRÝ DEN. GOOD DAY. *(can be used instead of good morning / good afternoon / good evening)*

How are you?

I'm fine, thank you. And you?

I am fine too, thank you. Good-bye.

Mám se také dobře. Na shledanou.

Na shledanou.

Good-bye.

MOJE RODINA

MY FAMILY

KDO TO JE? = KDO JE TO?

WHO IS IT?

To jsem já.
To je manželka.
To je dcera.
To je syn.

This is me.
This is my wife.
This is my daughter.
This is my son.

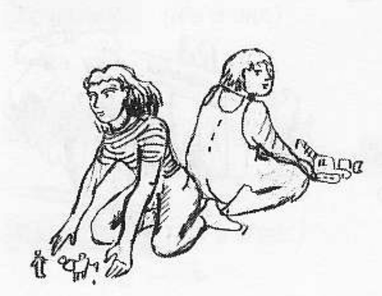

JAK SE JMENUJETE?

WHAT'S YOUR NAME?

Jmenuju se Petr.
Manželka se jmenuje Alena.
Dcera se jmenuje Jana.
Syn se jmenuje Tomáš.

My name is Petr.
My wife is called Alena.
My daughter is called Jana.
My son is called Tomáš.

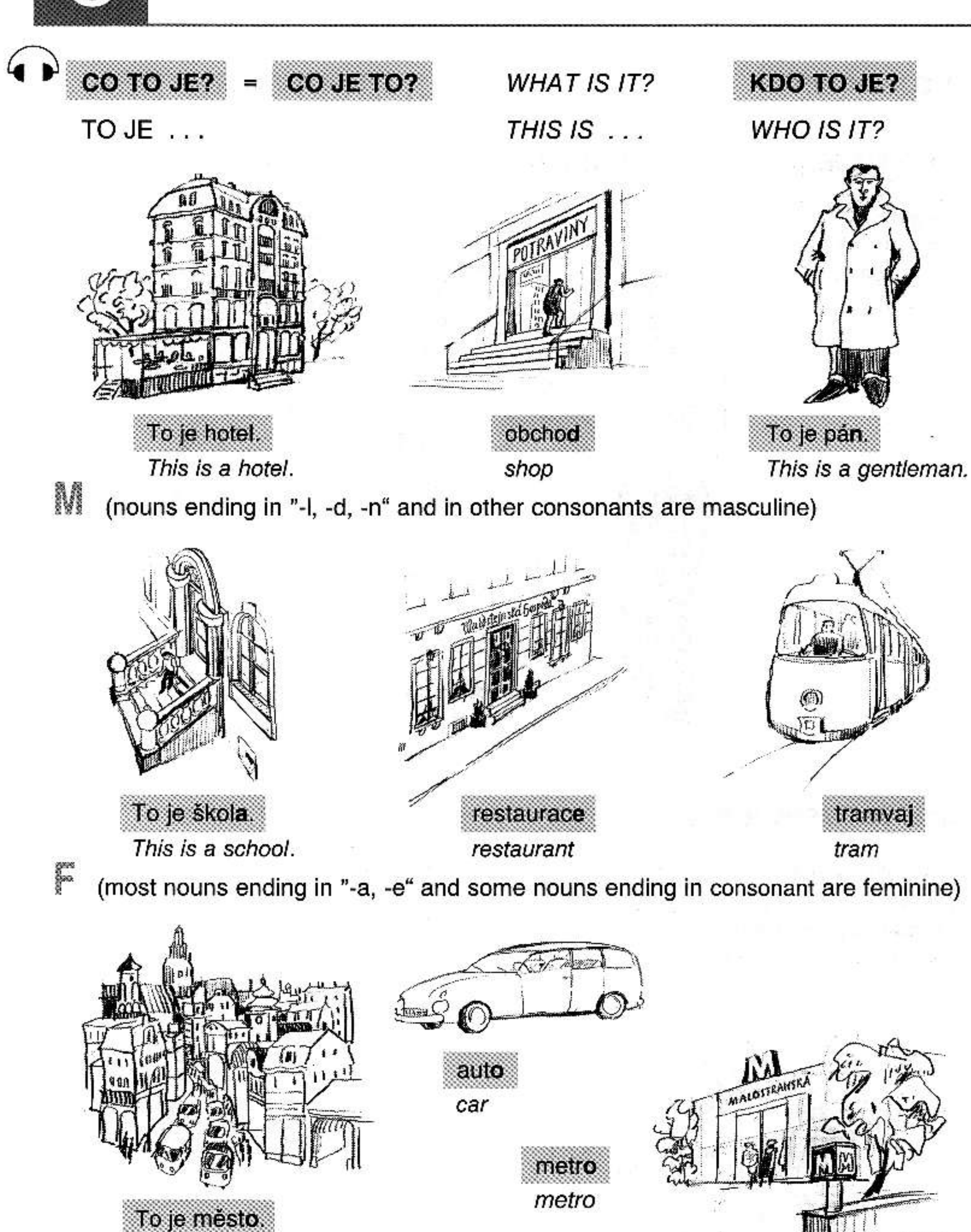

0

CO TO JE? = **CO JE TO?** *WHAT IS IT?* **KDO TO JE?**

TO JE . . . *THIS IS . . .* *WHO IS IT?*

To je hotel. *This is a hotel.*

obchod *shop*

To je pán. *This is a gentleman.*

M (nouns ending in "-l, -d, -n" and in other consonants are masculine)

To je škola. *This is a school.*

restaurace *restaurant*

tramvaj *tram*

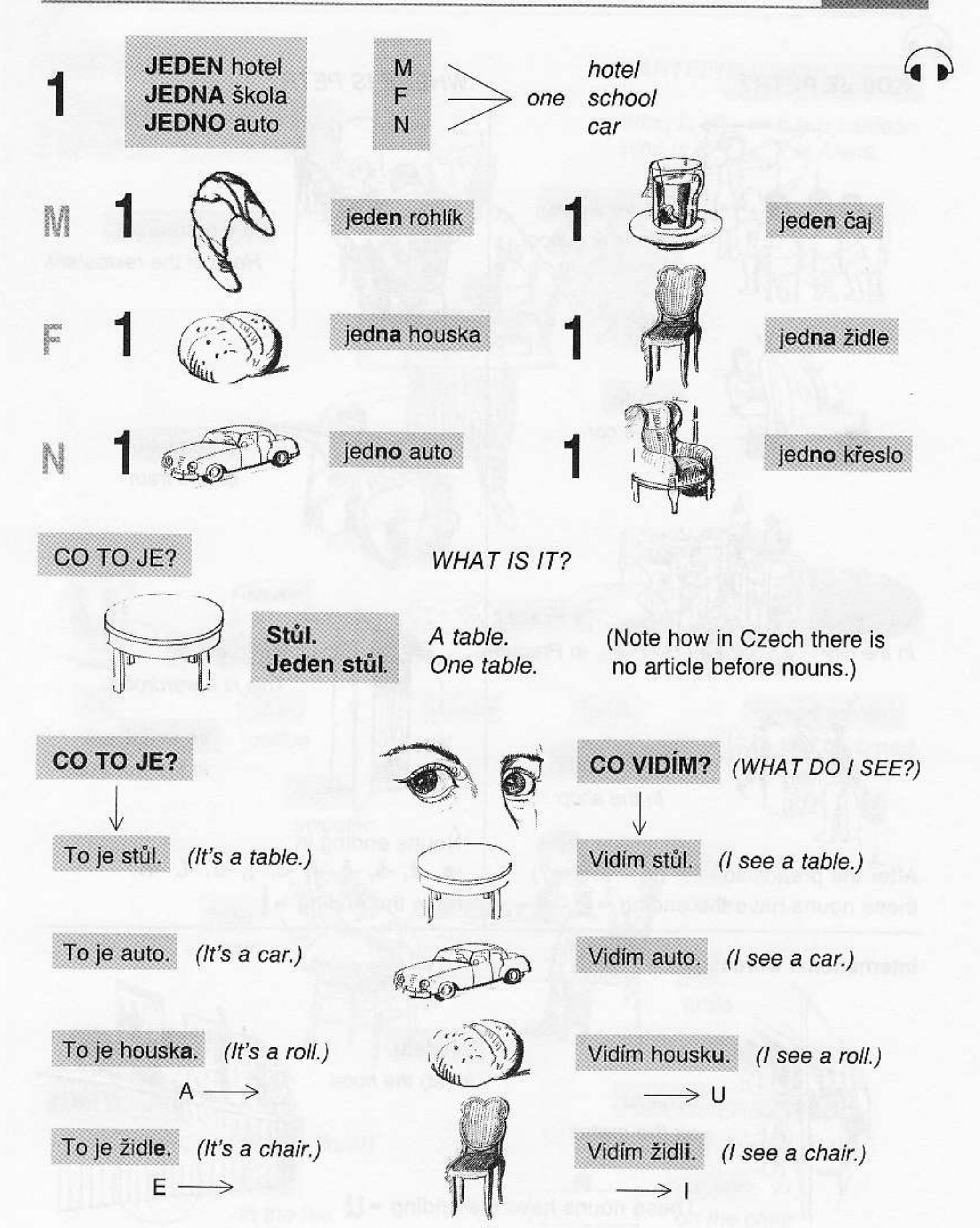
F (most nouns ending in "-a, -e" and some nouns ending in consonant are feminine)

auto *car*

metro *metro*

To je město. *This is a town.*

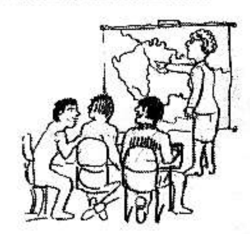
N (nouns ending in "-o" are neuter)

1
JEDEN hotel
JEDNA škola
JEDNO auto
M
F
N
one
hotel
school
car
M 1
jeden rohlík
1
jeden čaj
F 1
jedna houska
1
jedna židle
N 1
jedno auto
1
jedno křeslo
CO TO JE?
WHAT IS IT?
Stůl.
Jeden stůl.
A table.
One table.
(Note how in Czech there is no article before nouns.)
CO TO JE?
CO VIDÍM? (WHAT DO I SEE?)
To je stůl. (It's a table.)
Vidím stůl. (I see a table.)
To je auto. (It's a car.)
Vidím auto. (I see a car.)
To je houska. (It's a roll.)
A →
Vidím housku. (I see a roll.)
→ U
To je židle. (It's a chair.)
E →
Vidím židli. (I see a chair.)
→ I

0

KDE JE PETR?

WHERE IS PETR?

Je ve škole.
He is at school.

v autě
in the car

ve městě
in the city

v Praze
in Prague

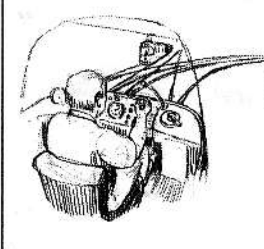

v obchodě
in the shop

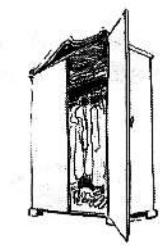
After the preposition "v" (in – where?) these nouns have the ending **-e**

Je v restauraci.
He is in the restaurant.

v tramvaji
on the tram

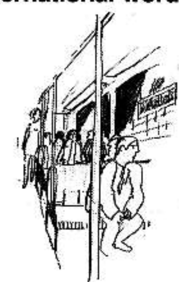

To je skříň.
This is a wardrobe.

ve skříni
in the wardrobe

Nouns ending in
-e, -ž, -š, -č, -ř, -c, -j, -ď, -ť, -ň
have the ending **-i**

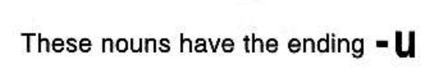
International words:

v metru
on the metro

v hotelu
in (at) the hotel

These nouns have the ending **-u**

JÍDELNA

Co to je? – To je jídelna.
Kdo to je? – To je Alena.

CANTEEN

What is it? – It is a canteen.
Who is it? – It is Alena.

čaj *tea*

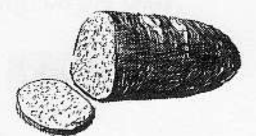
káva *coffee*

houska *roll*

rohlík *roll*

chleba (chléb) *(a loaf of) bread*

svetr *sweater*

židle *chair*

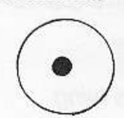

talíř *plate*

stůl *table*

KDE TO JE?

WHERE IS IT?

v, ve *(in/at)*

v čaji
in the tea

na *(on)*

na židli
on the chair

KDE JE . . .?
Where is . . .?

JE V . . . *He (she, it) is in . . .*
JE NA . . . *He (she, it) is on . . .*

(Note how in Czech no pronoun is necessary.)

Kde je Alena?

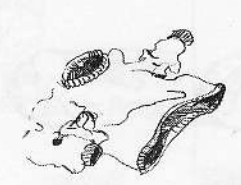
Je **v jídelně**.
She is in the canteen.

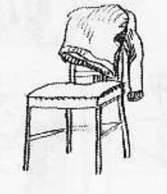
Kde je káva?

Je **na stole**.
It is on the table.

Kde je svetr?

Je **na židli**.
It is on the chair.

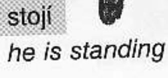
Kde je houska?

Je **na talíři**.
It is on the plate.

stojí
he is standing

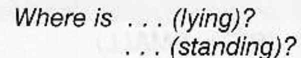

sedí
he is sitting

leží
he is lying

KDE LEŽÍ . . .?
STOJÍ . . .?

Where is . . . (lying)?
. . . (standing)?

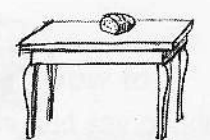

Kde leží houska?

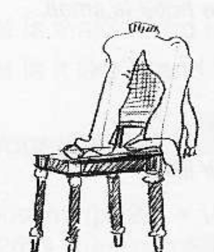

Houska **leží na stole**.
The roll is (lying) on the table.

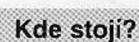

Kde leží chleba?

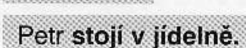
Chleba **leží na stole.**
The bread is (lying) on the table.

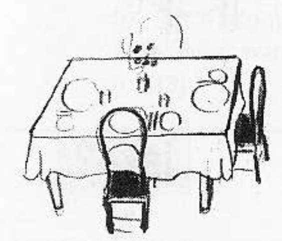
Svetr **leží na židli**.
The sweater is (lying) on the chair.

Kde leží svetr?

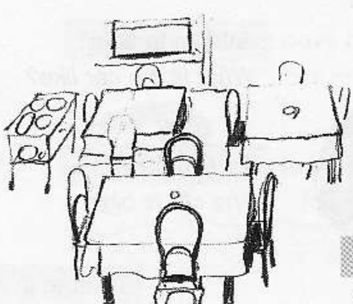

Kde stojí?

Petr **stojí v jídelně.**
Petr is standing in the canteen.

Židle **stojí v jídelně.**
The chair is (standing) in the canteen.

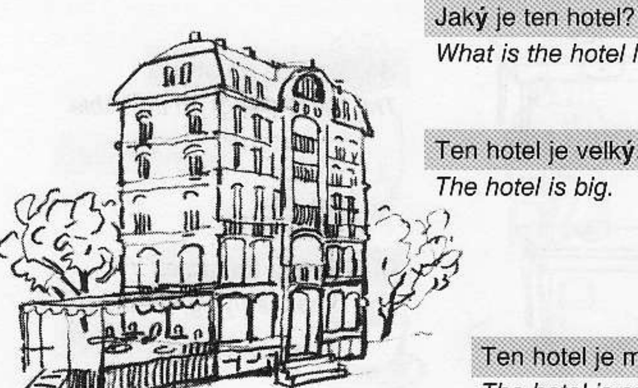
Stůl **stojí v jídelně**.
The table is (standing) in the canteen.

VELKÝ – MALÝ *(BIG – SMALL)*

jaký?

M

Jaký je ten hotel?
What is the hotel like?

Ten hotel je velký.
The hotel is big.

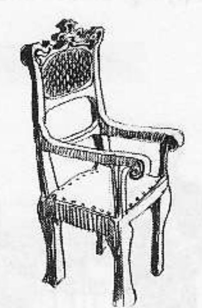
Ten hotel je malý.
The hotel is small.

VELKÁ – MALÁ

jaká?

F

Jaká je ta židle?
What is the chair like?

Ta židle je velká.
The chair is big.

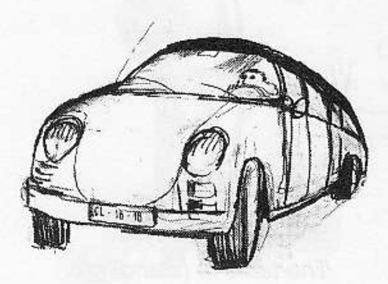
Ta židle je malá.
The chair is small.

VELKÉ – MALÉ

jaké?

N

Jaké je to auto?
What is the car like?

To auto je velké.
The car is big.

To auto je malé.
The car is small.

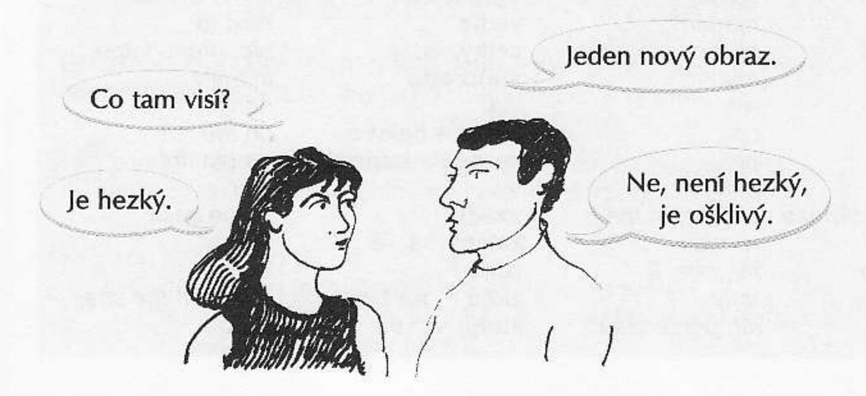
Topic:

GREETINGS. BASIC SOCIAL PHRASES. DESCRIBING A ROOM.

You will learn how to

- greet people and say goodbye to them
- say who you are
- ask "What is that? Who is that?"
- ask "What is it like?" and "What is that person like?"
- describe your room

Personal pronouns (p. 25) • Verb "to be" (p. 26) • Verb negation (p. 26) • Creation of questions in Czech (p. 27) • Basic questions "What is it? What is there? Where is...?" (p. 28) • Adverbs of place (p. 29) • Demonstrative pronouns "ten, ta, to" (p. 30) • Grammatical genders of Czech nouns (p. 31) • Nominative case of nouns in singular (p. 31) • Adjectives: hard ("-ý") and soft ("-í") (p. 32) • Numeral "one" (p. 33)

a	*and*	**paní** F	*Mrs, lady*
ale	*but*	**pero** N	*pen*
Angličan M	*Englishman*	**pokoj** M	*room*
ano	*yes*	**postel** F	*bed*
barevný, -á, -é	*coloured*	**profesor** M	*professor*
bílý, -á, -é	*white*	**profesorka** F	*(woman) professor*
být, jsem	*to be, I am*	**prosím**	*please,*
cizinec M	*foreigner (M)*		*you are welcome*
cizinka F	*foreigner (F)*	**rádio** N	*radio*
co	*what*	**rohlík** M	*roll*
Čech M	*Czech (noun)*	**sedí**	*is sitting*
Češka F	*Czech (noun)*	**sešit** M	*exercise-book*
černý, -á, -é	*black*	**slovo** N	*word*
červený, -á, -é	*red*	**slovník** M	*dictionary*
den M	*day*	**skříň** F,	*cabinet,*
dítě N	*child*	**na skříni,**	*on the cabinet,*
dobrý, -á, -é	*good*	**ve skříni**	*in the cabinet*
dole	*down*	**starý, -á, -é**	*old*
film M	*film*	**stojí**	*is standing*
hezký, -á, -é	*nice, pretty*	**student** M	*student (M)*
hnědý, -á, -é	*brown*	**studentka** F	*student (F)*
hrad M	*castle*	**stůl** M, **na stole**	*table, on the table*
já	*I*	**tady**	*here*
jako	*as, like*	**taky = také**	*also, too*
jaký, -á, -é	*what, what sort of*	**tam**	*there*
kde	*where*	**tamten, tamta,**	*that*
kdo	*who*	**tamto**	
kniha F	*book*	**televize** F =	*television*
koberec M	*carpet*	**televizor** M	*television set*
křeslo N	*armchair*	**ten, ta, to**	*the/that*
květina F	*flower*	**tenhle, tahle, tohle**	*this*
lampa F	*lamp*	**tento, tato, toto**	*this*
leží	*is lying*	**ty**	*you*
malý, -á, -é	*small*	**učitel** M, **učitelka** F	*teacher (M, F)*
mladý, -á, -é	*young*	**uprostřed**	*in the middle*
moderní	*modern*	**vedle**	*next to*
modrý, -á, -é	*blue*	**velký, -á, -é**	*big, great, large*
muž M	*man*	**v(e)předu**	*in front*
my	*we*	**visí**	*hangs*
nahoře	*up*	**vlevo = nalevo**	*on the left*
ne	*no*	**vpravo = napravo**	*on the right*
nový, -á, -é	*new*	**vy**	*you*
obraz M, **na obraze**	*picture, in the p.*	**vzadu**	*at the back*
okno N	*window*	**zelený, -á, -é**	*green*
on, ona, ono	*he, she, it*	**žena** F	*woman*
ošklivý, -á, -é	*ugly*	**židle** F, **na židli**	*chair, on the chair*
pán M	*Mr, gentleman*	**žlutý, -á, -é**	*yellow*

LEKCE 1

- ● **Dobrý den.**
- ○ **Dobrý den.**
- ● **Jste, prosím, profesor?**
- ○ **Ano, jsem. A vy jste student?**
- ● **Ano, jsem student.**

- ● *Good morning.*
- ○ *Good morning.*
- ● *Excuse me, are you a professor?*
- ○ *Yes, I am. And you are a student?*
- ● *Yes, I am a student.*

- ● **Jste profesor?**
- ○ **Ne, nejsem. Jsem také student.**

- ● *Are you a professor?*
- ○ *No, I am not. I am a student, too.*

- ● **Jste cizinec?**
- ○ **Ne, nejsem. Jsem Čech.**

- ● *Are you a foreigner?*
- ○ *No, I'm not. I'm Czech.*

Gr

PERSONAL PRONOUNS (OSOBNÍ ZÁJMENA)

I	**JÁ**	**MY**	*we*
you	**TY**	**VY**	*you*
he	**ON**	**ONI**	*they M*
she	**ONA**	**ONY**	*they F*
(it)	**ONO** (to)	**ONA**	*they N*

! **ONO** (and also ONY, ONA) is little used in the spoken language. In most cases the pronoun "it" corresponds to the Czech demonstrative pronoun "to".

! **TY**: you (2nd person sg) – used among relatives, friends, children ... (informal form of address)

! **VY**: you (2nd person pl)
- used when more people are being addressed
- formal address in the singular – it is used for addressing unknown, little known and important people.

See p. 26 (vy jste – *you are*)

TO BE (BÝT)

I am	**jsem**	**jsme**	*we are*
you are	**jsi** (*coll* **seš**)	**jste**	*you are*
he, she is	**je**	**jsou**	*they are*
it is	**to je**		

Verbs in Czech don't have to be accompanied by personal pronouns.

I am at home. — **Jsem** doma. *(this form is used more often)*
— **Já** jsem doma, **ty** ne. *(when we want to stress it)*

VY JSTE – *you are*
- **Evo a Tomáši, kde jste?** (plural)
  Eve and Tom, where are you?
- **Pane profesore, jste už v Praze?** (singular)
  Professor, are you already in Prague?

VY JSTE: in official communication we use the polite form when speaking with a person who is not close to us, eg we say "VY JSTE".

X

TY JSI: we use this form when speaking with a person with whom we have a close relationship, eg we say "TY JSI".

● **Kdo jste?**	○ **Jsem cizinec.**	● *Who are you?*	○ *I am a foreigner.*
● **Kdo jsi?**	○ **Jsem student.**	● *Who are you?*	○ *I am a student.*

NEGATION (NEGACE)

nejsem	**nejsme**	*I am not*	*we are not*
nejsi (nejseš)	**nejste**	*you are not*	*you are not*
není	**nejsou**	*he, she, it is not*	*they are not*

(**není** – the only irregular form of verb negation in Czech)

In Czech **NE-** is simply prefixed to the verb: jsem – **ne**jsem *(I am – I am not)*
být, či **ne**být? *(to be or not to be?)*

● To je cizinec?
- ○ Ano, to je cizinec.
- ○ **Ne,** to **není** cizinec.

QUESTIONS (OTÁZKY)

In questions no auxiliary verb is added.

To je Alena. → ● **To je Alena?**
Alena je tady. → ● **Alena je tady?**
(only the intonation at the end of the sentence is changed)

CZECH WORD ORDER (ČESKÝ SLOVOSLED)

In comparison with English it is freer.

● **To je** cizinec? = **Je to** cizinec? ○ Ano, **to je** cizinec. = Ano, **je to** cizinec.

● Je tady **učitel**?
Učitel je tady?
(Is the teacher here?)

○ Ano, učitel **je tady**. = Ano, učitel **tady je**.
(Yes, the teacher is here.)
○ Ne, **učitel tady není**. = Ne, **není tady učitel.**
(No, the teacher isn't here.)

In answers we give new information at the end of the sentence.

● **Kde je** lampa? ○ Lampa je **tady**.
● **Co** je tady? ○ Tady je **lampa**.

● *Where is the lamp?* ○ *The lamp is here.*
● *What is here?* ○ *It is a lamp which is here.*

Cv

CVIČENÍ *(Exercises)*

❐ 1. Rozumíte? *(Do you understand?)*

○ To je hotel Diplomat.
○ To je televizor Sony.
○ To je Angličan.
○ To je pizza.
○ To je kafe.
○ To je katastrofa.
○ To je student.
○ To je klub Neptun.
○ To je aspirin.

❐ 2. Doplňte sloveso být ve správném tvaru. *(Fill in the correct form of the verb "to be".)*

1. Já _______ tady.
2. Oni _______ tady.
3. On _______ cizinec.
4. Vy _______ profesor?
5. My _______ tam.
6. To _______ čaj.
7. Ty _______ student?
8. Ona _______ profesorka.
9. To _______ ty?

❐ 3. Odpovězte podle vzoru. *(Answer according to the model.)*

➡ To je káva? ○ **Ne, to není** káva.

● To je čaj? ○ Ne, to _______.
● To je rum? ○ Ne, to _______.
● To je jogurt? ○ Ne, to _______.
● To je džus? ○ Ne, to _______.
● To je koktejl? ○ Ne, to _______.
● To je pizza? ○ Ne, to _______.

❒ 4. Odpovězte. *(Answer.)*

○ Jste cizinec?
○ Jste učitel?
○ Jste Čech?
○ Jste Angličan?

● Ne, nejsem. Jsem | Čech. / student. / cizinec. / Čech.

❒ 5. Doplňte podle vzoru. *(Fill in the blanks according to the model.)*

➠ Já **jsem** Čech, já **nejsem** cizinec.

1. My _____ tady, my _____ tam.
2. Ona _____ Češka, ona _____ cizinka.
3. Ty _____ student, ty _____ profesor.
4. Vy _____ profesor, vy _____ student.
5. Já _____ cizinec, já _____ Čech.
6. On _____ Petr, on _____ Tomáš.

❒ 6. Odpovězte. *(Answer.)*

○ Kdo jste?
○ Jste cizinec?
○ Je Eva cizinka?
○ Jste ve škole?
○ Jste Čech?
○ Jsi student?
○ Je tady profesorka?
○ Je (jsou) Eva a Tomáš tady?
○ Je Češka?
○ Je Tomáš cizinec?
○ Vy nejste Čech?
○ To je Zuzana?

Gr

BASIC QUESTIONS (ZÁKLADNÍ OTÁZKY)

● Co je to? = Co to je?
○ To je pokoj.

● *What is it?*
○ *It is a room.*

● Kdo je to? = Kdo to je?
○ To je Petr.

● *Who is it?*
○ *It is Peter.*

● Kde je pokoj?
○ Pokoj je tady.

● *Where is the room?*
○ *The room is here.*

● Co je tam? = Co tam je?
○ Tam je pokoj.

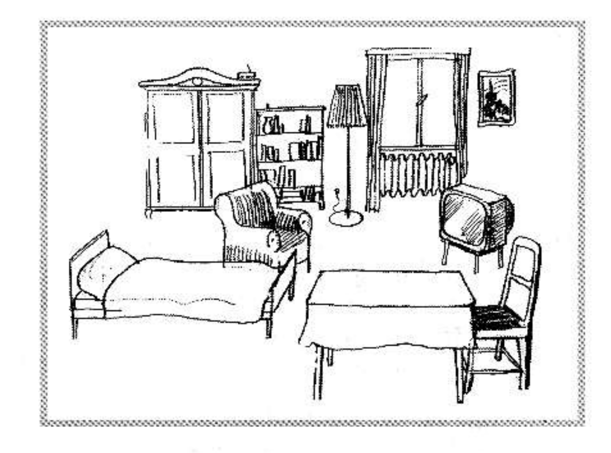
● *What is there?*
○ *The room is there.*

KDO ?	**–**	**Who ?**
CO ?	**–**	**What ?**
KDE ?	**–**	**Where ?**

Answer.

● Kdo to je?
● Je to Karel?
● Co je to?
● Je to škola?
● Co je tam?
● Kde je škola?

- Co to je? ○ To je pokoj.
- Co je to? ○ To je ______

ADVERBS OF PLACE (ADVERBIA MÍSTA)

- **Kde je stůl?** ○ **Stůl je vepředu.**

skříň
okno
obraz
rádio
lampa
postel
židle
televize
křeslo

nahoře

vlevo = nalevo

vzadu

vpravo = napravo

vepředu

dole

vedle *(next to)*
uprostřed *(in the middle)*
tady x tam *(here x there)*

Cv

❒ 7. Odpovězte podle vzoru. *(Answer according to the model.)*

➠ ● **Je** stůl **vzadu**?	○ Ne, stůl **není vzadu, je vepředu.**
● Je lampa nahoře?	○ Ne, ______________________.
● Je okno vepředu?	○ Ne, ______________________.
● Je rádio dole?	○ Ne, ______________________.
● Je televize vlevo?	○ Ne, ______________________.
● Je postel vzadu?	○ Ne, ______________________.
● Je skříň napravo?	○ Ne, ______________________.

Gr

DEMONSTRATIVE PRONOUNS "TEN, TA, TO"
(UKAZOVACÍ ZÁJMENO „TEN, TA, TO")

!! The nouns in Czech have no article.

Tam je hotel.	*There is a hotel there.*
Hotel je velký.	*The hotel is big.*
Ten hotel je velký.	*The / that hotel is big.*

(ten, o kterém jsme už mluvili – *that one which we have already spoken about*)

"Ten, ta, to" are used as the demonstrative pronoun "that" and can also be used in a similar way to the definite article with a noun which has already been spoken of.

M	**TEN**	muž
F	**TA**	žena
N	**TO**	okno

Also: **TENTO, TENHLE** *(this)*
TATO, TAHLE
TOTO, TOHLE

8. Řekněte se zájmeny „ten, ta, to". *(Say it with the pronouns "ten, ta, to".)*

Gr

NOUNS (SUBSTANTIVA)

The nouns in Czech have three genders:
masculine (M)
feminine (F)
neuter (N) = names of the young (dítě – *child*, kuře – *chicken*, kotě – *kitten*)
+ names of things ending in "-o" and "-e/-ě" (the latter can be also feminine)

Nouns ending in:

consonant	**M** **F**	student, pán, stůl, obraz, čaj, koberec, . . . skříň, postel, tramvaj, . . .	TEN TA
-a	**F** **M**	lampa, profesorka, houska, kniha, . . . kolega, turista, Honza *(Jack)*, . . .	TA TEN
-e (-ě)	**F** **N** **M**	lavice *(bench)*, židle, tabule *(blackboard)*, . . . moře *(sea)*, vejce *(egg)*, dítě *(child)*, . . . průvodce *(guide)*, soudce *(judge)*, . . .	TA TO TEN
-o	**N**	okno, auto, město, kino *(cinema)*, . . .	TO
-í	**N** **M + F**	nádraží *(station)*, náměstí *(square)*, . . . průvodčí *(conductor)*, paní *(Mrs, lady)*, . . .	TO TEN + TA

The gender is very important in Czech. It determines which type of declension the noun has.

The most common endings are:

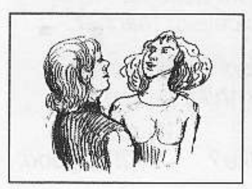
M	**- consonant**
F	**-a, -e**
N	**-o**

= forms of the nominative case singular

- **Ten starý pán je profesor?**
- **Ne, to není profesor.**

- *Is the old man a professor?*
- *No, he's not a professor.*

- **Ta hezká paní je také studentka?**
- **Ne, to není studentka, to je profesorka.**

- *Is the pretty lady a student too?*
- *No, she isn't a student, she is a professor.*

Gr

ADJECTIVES (ADJEKTIVA)

In Czech, adjectives do not have the same form as nouns. In the nominative singular they have the endings **"-ý, -á, -é"** (hard adjectives) or **"-í"** (soft adjectives), ie they end in **long vowels**.

Hard adjectives (tvrdá adjektiva): **"-ý"** or **"-á"** or **"-é"**
(It depends on the gender of the noun.)

masculine	**starý** muž	**-ý**	*an old man, woman, window*
feminine	**stará** žena	**-á**	
neuter	**staré** okno	**-é**	

● **To je dobré.** ● *It's good.*

Soft adjectives (měkká adjektiva): **"-í"**

M	**moderní** muž	**-í**	*a modern man, woman, window*
F	**moderní** žena	**-í**	
N	**moderní** okno	**-í**	

● **To je perfektní!** ● *It's perfect!*

JAKÝ, JAKÁ, JAKÉ? *(WHAT ... LIKE? WHAT KIND OF ...?)*

M ● **Jaký** je ten pokoj? *What is the room like?* ○ Ten pokoj je **malý a moderní.** *The room is small and modern.*

F ● **Jaká** je ta lampa? *What is the lamp like?* ○ Ta lampa je **žlutá a moderní.** *The lamp is yellow and modern.*

N ● **Jaké** je to okno? *What is the window like?* ○ To okno je **velké a moderní.** *The window is big and modern.*

Also: ● **Jaký** je to profesor? *What kind of professor is he?* ○ **To je dobrý** profesor. *He is a good professor.*

● **Jaká** je to učitelka? *What kind of teacher is she?* ○ **To je výborná** učitelka. *She is an excellent teacher.*

● **Jaké** je to dítě? *What kind of child is that?* ○ **To je hezké** dítě. *It is a pretty child.*

● **Jaké to je?** ○ **Dobré.** ● *What is it like?* ○ *(It's) good.*

Cv

9. Vyberte vhodnou odpověď. *(Select a suitable answer.)*

● Jaký je ten	pokoj? obraz? profesor? stůl?	○ Ten pokoj je	hezký, ošklivý, malý, velký, starý, mladý, nový, moderní
● Jaké je to	rádio? okno?	○ To rádio je	staré, moderní, velké, malé
● Jaká je ta	lampa? kniha? židle? televize? skříň?	○ Ta lampa je	bílá, žlutá, černá, červená, modrá, zelená, stará, nová, malá, velká

10. Doplňte vhodné adjektivum. Pozor na "-ý, -á, -é".
(Complete with a suitable adjective. Be careful with the endings.)

________ hotel	________ žena	________ pán	________ film
________ park	________ Angličan	________ učitelka	________ pokoj
________ kniha	________ město	________ Češka	________ okno

11. Byl jste v kině. Přítel se vás ptá, jaký je ten film.
(You have been in the cinema. A friend asks you what the film is like.)

○ Jaké to je? ● Je to dobré.
○ Jaký je ten film? ● Je dobrý.

Odpovězte mu. *(Answer him.)*

dobrý fantastický perfektní optimistický pesimistický

Gr

ONE (JEDEN, JEDNA, JEDNO)

jeden (M)
jedna (F)
jedno (N)

M	F	N
ten muž **JEDEN** muž	**ta** žena **JEDNA** žena	**to** okno **JEDNO** okno
one/a man	*one/a woman*	*one/a window*

ten jeden starý muž		*the/that one old man*
tento	M	*this (written form)*
tenhle		*this (spoken form)*
tamten		*that (the ... there)*
ta jedna stará žena		*the/that one old woman*
tato	F	*this (written form)*
tahle		*this (spoken form)*
tamta		*that (the ... there)*
to jedno staré okno		*the/that one old window*
toto	N	*this (written form)*
tohle		*this (spoken form)*
tamto		*that (the ... there)*

POKOJ

Tady je velký pokoj. Vepředu stojí hnědý stůl a hnědá židle. Na židli sedí mladý muž. Nalevo je postel. Ta postel je bílá. Nahoře visí obraz. Na obraze je žena. Napravo stojí malý stůl. Na stole je barevná televize a květina. Vzadu stojí velká skříň a bílá lampa. Ve skříni leží kniha a slovník. Na skříni stojí černé rádio. Vedle je moderní okno. Nahoře visí lampa, dole leží koberec. Uprostřed stojí červené křeslo.

Cv

12. Odpovězte podle textu. *(Answer according to the text.)*

- Co je nahoře?
- Kde je postel?
- Kde je skříň?
- Kdo je ten pán?
- Co leží ve skříni?
- Co stojí napravo?
- Kdo je tam?
- Kde je student?
- Kde stojí rádio?
- Je tam taky dítě?
- Co je na stole?
- Co je vzadu?
- Kdo sedí vepředu?
- Kde visí lampa?
- Jaký je ten pokoj?

13. Říkejte podle vzoru. *(Say according to the model.)*

profesor – **ten jeden** profesor

cizinec, lampa, skříň, okno, studentka, postel, židle, rádio, Čech, slovník, kniha, televize, stůl, křeslo, Češka, pán, paní, obraz, muž, dítě, žena

❒ 14. Doplňujte adjektiva. *(Fill in the adjectives.)*

➠ Ta lampa je ________. – Ta lampa je **bílá** (**hezká**).

1. Ten cizinec je ________.
2. Tam stojí ________ profesor.
3. Vlevo stojí ________ postel.
4. To je ________ skříň.
5. Uprostřed stojí ________ stůl.
6. To je ________ židle.
7. Kdo je ten ________ muž?
8. To okno je ________.
9. To je ________ křeslo.
10. Nahoře visí ________ obraz.
11. Ten slovník je ________.
12. Jedno ________ rádio je na skříni.
13. Kde je ta ________ kniha?
14. To je ________ film!

❒ 15. Odpovězte. *(Answer.)*

○ Jaké je to křeslo?
○ Jaká postel stojí nalevo?
○ Jaký stůl stojí vepředu?
○ Jaká kniha leží na stole?
○ Jaké rádio stojí na skříni?
○ Jaký obraz tam visí?
○ Jaký je ten cizinec?
○ Jaký je to učitel?
○ Jaké je to dítě?
○ Jaký je to pokoj?

❒ 16. Odpovězte podle vzoru. *(Answer according to the model.)*

➠ ○ Je ta lampa bílá? (žlutý) ● **Ne**, ta lampa **není bílá**, **je žlutá**.

1. Je ten stůl hnědý? (bílý)
2. Je ta televize nová? (starý)
3. Je ta postel modrá? (zelený)
4. Je to dítě malé? (velký).
5. Je ten profesor mladý? (starý)
6. Je to okno velké? (malý)
7. Je ta skříň stará? (moderní)
8. Je ten film ošklivý? (hezký)

❒ 17. Ptejte se. *(Ask.)* **Kdo? Co? Kde? Jaký, -á, -é?**

➠ Tam stojí **profesor**. – **Kdo** tam stojí?

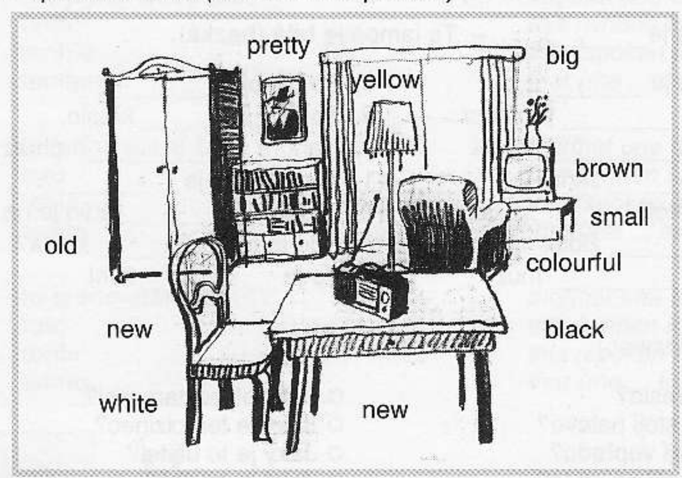
1. **Vepředu** je velký stůl.
2. Na stole leží **kniha**.
3. Ve skříni je **nový slovník**.
4. Je to **moderní** žena.
5. Tam stojí **mladá** cizinka.
6. **Na skříni** je černé rádio.
7. Na židli sedí **dítě**.
8. **Starý** profesor sedí vzadu.

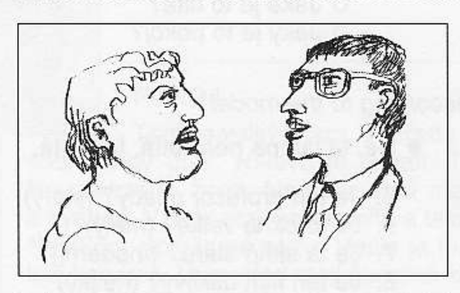
❒ 18. Říkejte opozitum. *(Say the opposite.)*

➠ ○ Je stůl **vlevo**? ● **Ne**, stůl **není vlevo**, **je vpravo**.

1. Je lampa **nahoře**?
2. Je profesor **tady**?
3. Je to **muž**?
4. Je ta žena **mladá**?
5. Je okno **vepředu**?
6. Je rádio **dole**?
7. Je to **cizinec**?
8. Je to dítě **velké**?
9. Je televize **napravo**?
10. Je postel **vzadu**?
11. Je ten pokoj **moderní**?
12. Je ten profesor **starý**?

□ 19. Popište obrázek. *(Describe the picture.)*

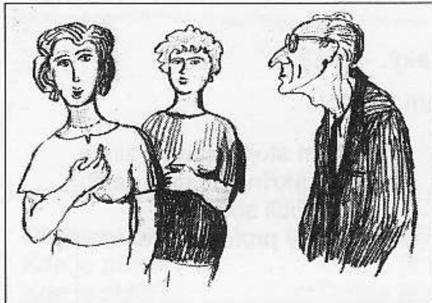

- **Já nejsem Čech. Jsem Angličan (Američan, Kanaďan, Australan). Jsem mladý a velký. Tady jsem student. On je taky student, ale je Čech.**

Angličanka *(English woman)*
Američanka *(American woman)*
Kanaďanka *(Canadian woman)*
Australanka *(Australian woman)*

- **Já jsem cizinka. Jsem mladá. Tamten starý pán je profesor a tamta žena je studentka jako já.**

BASIC CONVERSATION

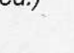
- **Jak se máte?**
- ○ **Děkuju, dobře. A vy?**
- **Já taky dobře, děkuju.**

- *How are you?*
- ○ *Fine, thank you. And you?*
- *I am fine too, thank you.*

LEKCE 1

● **Dobrý den.**	● *Good morning.*
○ **Dobrý den. Jak se máte?**	○ *Good morning. How are you?*
● **Děkuju, dobře. A jak se máte vy?**	● *Fine, thank you. And how are you?*
○ **Mám se taky dobře, děkuju. Na shledanou.**	○ *I am fine too, thank you. Good-bye.*
● **Na shledanou.**	● *Good-bye.*

● **Jak se jmenujete?**	● *What's your name?*
○ **Jmenuju se Tomáš. A jak se jmenujete vy?**	○ *My name is Tom. And what's your name?*
● **Já se jmenuju Jana. Těší mě.**	● *My name is Jane. (It's) nice to meet you. (I am pleased.)*
○ **Taky mě těší.**	○ *(It's) nice to meet you too.*

ORAL EXERCISES (MLUVNÍ CVIČENÍ)

1. a) *Opakujte: (Repeat)*	● **Ta paní je profesorka.** ● **Ten pán je profesor.** ● **Ten cizinec je student.**	
b) *Odpovězte: (Answer)*	○ Kdo je ta paní? ○ Kdo je ten pán? ○ Kdo je ten cizinec?	● **Ta paní je profesorka.** ● **Ten pán je profesor.** ● **Ten cizinec je student.**
2. a) *Poslouchejte: (Listen)*	○ Kdo je ten starý pán? Profesor?	● Ano, je profesor.
b) *Odpovězte:*	○ Kdo je ten starý pán? Profesor? ○ Kdo je ta moderní paní? Profesorka? ○ Kdo je ten mladý cizinec? Student?	● **Ano, je profesor.** ● **Ano, je profesorka.** ● **Ano, je student.**
3. a) *Poslouchejte:*	○ Vy jste cizinec?	● Ne, já nejsem cizinec.
b) *Odpovězte:*	○ Vy jste profesor? ○ Vy jste Čech? ○ Ona je profesorka? ○ On je cizinec?	● **Ne, já nejsem profesor.** ● **Ne, já nejsem Čech.** ● **Ne, ona není profesorka.** ● **Ne, on není cizinec.**
4. a) *Poslouchejte:*	○ Je pokoj velký? Ne, malý.	● Pokoj je malý.
b) *Reagujte: (React)*	○ Je pokoj velký? Ne, malý. ○ Je rádio nové? Ne, staré. ○ Je postel velká? Ne, malá.	● **Pokoj je malý.** ● **Rádio je staré.** ● **Postel je malá.**

	○ Je obraz hezký? Ne, ošklivý.	● **Obraz je ošklivý.**
	○ Je skříň hnědá? Ne, černá.	● **Skříň je černá.**
	○ Je lampa červená? Ne, bílá.	● **Lampa je bílá.**
5. a) *Poslouchejte:*	○ Co je tam vzadu? Rádio?	● Ano, vzadu je rádio.
b) *Odpovězte:*	○ Co je tam vzadu? Rádio?	● **Ano, vzadu je rádio.**
	○ Co je tam vlevo? Stůl?	● **Ano, vlevo je stůl.**
	○ Co je tam vpravo? Židle?	● **Ano, vpravo je židle.**
	○ Co je tam nahoře? Kniha?	● **Ano, nahoře je kniha.**
	○ Kdo je tam dole? Učitel?	● **Ano, dole je učitel.**
	○ Kdo je tam vzadu? Učitelka?	● **Ano, vzadu je učitelka.**
	○ Kdo je tam vpravo? Pan Novák?	● **Ano, vpravo je pan Novák.**
6. a) *Poslouchejte:*	○ Jak se jmenujete? Petr?	● Ano, jmenuju se Petr.
b) *Odpovězte:*	○ Jak se jmenujete? Petr?	● **Ano, jmenuju se Petr.**
	○ Jak se jmenujete? Jana?	● **Ano, jmenuju se Jana.**
	○ Jak se jmenujete? Zuzana?	● **Ano, jmenuju se Zuzana.**
	○ Jak se jmenujete? Michal?	● **Ano, jmenuju se Michal.**
	○ Jak se jmenujete? Tomáš?	● **Ano, jmenuju se Tomáš.**
	○ Jak se jmenujete? Honza?	● **Ano, jmenuju se Honza.**

CZECH NAMES (ČESKÁ JMÉNA)

Antonín, Tonda	=	*Anthony, Tony*	Alžběta, Běta	=	*Elizabeth, Betty*
Eduard, Eda	=	*Edward, Ted*	Anna, Andulka, Anička	=	*Ann, Nancy*
František, Franta	=	*Francis, Frank*	Eva	=	*Eve*
Jakub, Kuba	=	*James, Jim*	Hana	=	*Hannah*
Jan, Honza	=	*John, Jack*	Jana	=	*Jane, Joan*
Jindřich, Jindra	=	*Henry*	Jitka	=	*Judith*
Jiří, Jirka	=	*George*	Karolína	=	*Caroline*
Josef, Pepa	=	*Joseph, Joe*	Kateřina, Katka, Kačenka	=	*Katherine, Kate*
Karel	=	*Charles*	Lucie	=	*Lucy*
Ludvík	=	*Lewis, Louis*	Magdaléna	=	*Madeleine*
Lukáš	=	*Luke*	Marie, Maruška, Mařenka	=	*Mary, May*
Matěj, Matyáš	=	*Matthew*	Markéta	=	*Margaret*
Michal, Míša	=	*Michael*	Monika	=	*Monica*
Pavel	=	*Paul*	Pavla	=	*Paula*
Petr	=	*Peter*	Zuzana	=	*Susan*
Štěpán	=	*Stephen*			
Tomáš	=	*Thomas*			

Topic:

MY FAMILY. DO YOU HAVE TIME? WHAT DO I LIKE?

You will learn how to

- say who you are and where you work
- say whether or not you have any free time
- ask a colleague where he/she is and what he/she is doing
- say what you have and who you are listening to (using the direct object)
- say what things you like and what people you like
- ask who owns something and say that you own something
- talk about your family

"Where?" – Locative case of nouns in singular (p. 41) • Present tense of Czech verbs: conjugation "-ám", "-uju" (p. 45) • Verb "to have" (p. 45) • Accusative case in singular (p. 47) • I like … (Rád) (p. 50) • Possessive pronouns in the nominative and in the accusative singular (p. 51)

angličtina F	*English*
Anglie F	*England*
banka F	*bank*
bohužel	*unfortunately*
byt M	*flat*
čas M	*time*
český, -á, -é	*Czech*
čeština F	*Czech language*
člověk M	*man (= human being)*
dcera F	*daughter*
dělám	*I do, I make*
(dělat)	*(to do, make)*
divadlo N	*theatre*
dívám se na +Acc	*I look at*
(dívat se)	*(to look at)*
dívka F	*girl*
dneska = dnes	*today*
dobrý, -á, -é	*good*
dobře	*well*
doma	*at home*
dopoledne	*morning, midmorning, in the morning*
fakulta F	*faculty, college*
gramatika F	*grammar*
hodný, -á, -é	*good, nice, kind*
chytrý, -á, -é	*bright*
jeho, její, jejich	*his, her, their*
jenom = jen	*only*
ještě, ještě ne	*still, not yet*
kamarád M	*friend (M)*
kamarádka F	*friend (F)*
kancelář F	*office*
káva F	*coffee*
kino N	*cinema*
kupuju +Acc	*I buy*
(kupovat)	*(to buy)*
lekce F	*lesson*
mám (mít)	*I have (to have)*
mám rád +Acc	*I like*
maminka, matka F	*mum, mother*
manžel M	*husband*
manželka F	*wife*
milý, -á, -é	*dear*
moře N	*sea*
na	*at, on, to*
nakupuju	*I do the shopping*
(nakupovat)	*(to shop around)*
nebo	*or*
nemocnice F	*hospital*
nemocný, -á, -é	*ill, sick*
obchod M	*shop*
odpočívám	*I rest*
(odpočívat)	*(to rest)*
odpoledne	*afternoon, in the a.*
poslouchám +Acc	*I listen to*
(poslouchat)	*(to listen to)*
potom = pak	*then*
práce F	*work, job*
pracuju (pracovat)	*I work (to work)*
prodavač M	*shop-assistant (M)*
prodavačka F	*shop-assistant (F)*
prodávám +Acc	*I sell*
(prodávat)	*(to sell)*
přítel M, **přítelkyně** F	*friend (M), friend (F)*
rád, ráda, rádo	*gladly*
rodina F	*family*
sám, sama, samo	*alone*
studuju +Acc	*I study*
(studovat)	*(to study)*
svetr M	*sweater*
syn M	*son*
škola F	*school*
špatně	*badly*
špatný, -á, -é	*bad*
šťastný, -á, -é	*happy*
taška F	*bag*
tatínek, otec M	*dad, father*
teď	*now*
třída F	*classroom, class*
úkol M	*task, homework*
už	*already, now, as early as*
v, ve	*in/at*
večer	*evening, in the e.*
velmi	*very*
volno	*free time*
volný, -á, -é	*free*
vysvětluju +Acc	*I explain*
(vysvětlovat)	*(to explain)*
vzpomínám na +Acc	*I remember, I think*
(vzpomínat na)	*(to remember, think)*
zajímavý, -á, -é	*interesting*
zdravý, -á, -é	*healthy*
zítra	*tomorrow*
Je mi líto.	*I am sorry.*

Gr

QUESTION "WHERE?" – LOCATIVE CASE OF NOUNS IN SINGULAR (OTÁZKA „KDE?" – LOKÁL SINGULÁRU SUBSTANTIV)

We answer the question "kde?" by an adverb of place (see p. 29)

doma *(at home)*, **tady, tam, vepředu, vzadu, nalevo, napravo, nahoře, dole, uprostřed**

We answer by a preposition and a noun (see pp. 18–21)

ve škole *(at school)*, **ve** městě *(in the city)*, **v** Praze *(in Prague)*, **v** restauraci *(in the restaurant)*, **v** hotelu *(in the hotel)*, **na** obraze, **v** pokoji, **ve** skříni, **na** skříni, **na** stole, **na** židli

PREPOSITIONS **"V (VE)" "NA"** **+ LOCATIVE FORM OF NOUNS**

THE LOCATIVE CASE (the noun suffixes)

Kde je pan Kubát? Kde je kniha?

M h ch k g r d t n b f l m p s v z **F** -a **N** -o (ending in hard or ambiguous / neutral consonant)			**M + F** ž š č ř c j ď ť ň **F + N** -e (ending in soft consonant) + some nouns ending in "-l"		
M obchod stůl	v obchodě na stole	**-E**	pokoj	v pokoji	
F třída škola fakulta	ve třídě ve škole na fakultě	**-Ě**	skříň nemocnice práce	ve skříni v nemocnici v práci	**-I**
N kino divadlo město	v kině v divadle ve městě	**(-U)** (see p. 43)	moře	v moři	

Remember!

! d t n b p v f m + **-ě** = **dě tě ně mě bě pě vě fě**
(see p. 10) [ďe] [ťe] [ňe] [mňe] [bje] [pje] [vje] [fje]

! Praha – v Praze
! Čechy (pl F) – v Čechách (pl Loc)
! Amerika – v Americe

! Anglie – v Anglii
! Skotsko – ve Skotsku
! Slovensko – na Slovensku

NOTE:
"v" or "ve"? → ve: in case of difficult pronunciation – before the same or a similar consonant, or before two or three consonants
(**ve v**laku – *in the train*, **ve š**kole, **ve st**ředu – *on Wednesday*)

• Profesor už je ve třídě?
○ Ne, ještě není.

• Už je Jana doma?
○ Ne, ještě je ve škole.

• Manžel je ještě v nemocnici?
○ Už není. Leží doma.

• Kde je Tomáš a Zuzana?
○ Jsou v restauraci.

• Tatínek už je doma?
○ Ne, ještě je v práci.

• Kde je ta kniha?
○ Tady na stole.

• Proč není Petr doma?
○ Je v kině.

• Kde je ten černý svetr?
○ Tady na židli.

• Kde mám svetr?
○ Je ve skříni.

Notice: **• Už? – ○ Ještě ne.** (• *Already?* – ○ *Not yet.*)
• Ještě? – ○ Už ne. (• *Still?* – ○ *No longer.*)

Gr

HOW TO SAY IN CZECH WHERE WE LIVE, WHERE WE ARE?
(JAK ŘÍCT ČESKY KDE BYDLÍME, KDE JSME?)

Kde jste? *Where are you?*

Nouns ending in "d – t – n – b – f – l – m – p – s – v – z": + -e/-ě

auto – **v autě**		*(in the car)*
divadlo – **v divadle**		*(in the theatre)*
kino – **v kině**		*(in the cinema)*
Brno – **v Brně**		*(in Brno)*
obchod – **v obchodě**		*(in the shop)*
Londýn – **v Londýně**		*(in London)*
autobus – **v autobuse**		*(on the bus)*

Kanada – **v** Kanad**ě**	*(in Canada)*
kavárna – **v** kavárn**ě**	*(in the café)*
firma – **ve** firm**ě**	*(in the firm, company)*

Nouns ending in "h – ch – k – g – r" + borrowed words: + -u

(! M+N)

hotel – **v** hotel**u**	*(in/at the hotel)*
park – **v** park**u**	*(in the park)*
film – **ve** film**u**	*(in the film)*
supermarket – **v** supermarket**u**	*(in the supermarket)*
Liverpool – **v** Liperpool**u**	*(in Liverpool)*
Wales – **ve** Wales**u**	*(in Wales)*
New York – **v** New York**u**	*(in New York)*
Skotsko – **ve** Skotsk**u**	*(in Scotland)*
Chicago – **v** Chicag**u**	*(in Chicago)*
Německo – **v** Německ**u**	*(in Germany)*
Rakousko – **v** Rakousk**u**	*(in Austria)*
metro – **v** metr**u**	*(on the tube)*
rádio – **v** rádi**u**	*(on the radio)*
centrum – **v** centr**u**	*(downtown)*

F – softening of the hard consonant before "-e"

ha > ze	Praha – **v** Pra**ze**	*(in Prague)*
	kniha – **v** kni**ze**	*(in the book)*
ka > ce	banka – **v** ban**ce**	*(in the bank)*
	lavička – **na** lavič**ce**	*(on the bench)*
	taška – **v** taš**ce**	*(in the bag)*
	Amerika – **v** Ameri**ce**	*(in America)*
	Česká republika – **v** Česk**é** republi**ce**	*(in the Czech Republic)*
ra > ře	opera – **v** ope**ře**	*(in the opera)*
ga > ze	synagoga – **v** synago**ze**	*(in the synagogue)*
cha > še	socha – **na** so**še**	*(on the statue)*

Nouns ending in "ž – š – č – ř – c – j – ď – ť – ň": + -i

televize – **v** televiz**i**	*(on TV)*
práce – **v** prác**i**	*(at work)*
Austrálie – **v** Austráli**i**	*(in Australia)*
Francie – **ve** Franci**i**	*(in France)*
tramvaj – **v** tramvaj**i**	*(on the tram)*
kancelář – **v** kancelář**i**	*(in the office)*
Plzeň – **v** Plzn**i**	*(in Plzeň)*

Preposition **"na"** instead of "v"

univerzita – **na** univerzit**ě**	*(at the university)*
fakulta – **na** fakult**ě**	*(at the faculty)*
pošta – **na** pošt**ě**	*(at the post office)*
nádraží – **na** nádraží	*(at the station)*
koncert – **na** koncert**ě**	*(at the concert)*
Morava – **na** Morav**ě**	*(in Moravia)*
Slovensko – **na** Slovensk**u**	*(in Slovakia)*

Cv

❑ 1. Zeptejte se a odpovězte. *(Ask and answer.)*

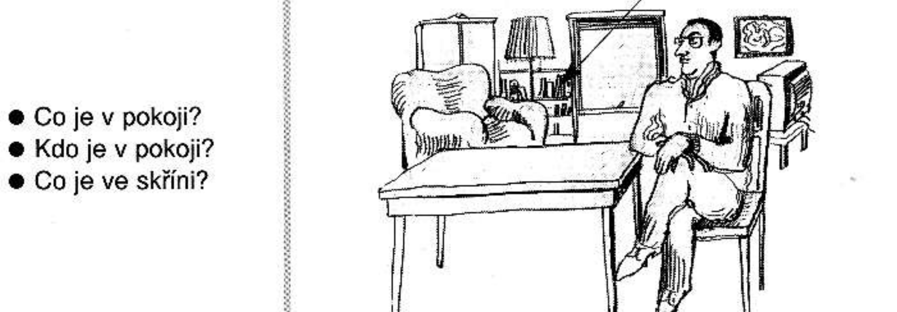
● Kde je	profesor? tatínek? maminka? Petr?	○ Je	ve škole. na fakultě. v práci. v nemocnici.
● Kde je	rádio? kniha? magnetofon? svetr?	○ Je	na stole. na židli. v pokoji. ve skříni. na skříni.
● Už je Petr doma?		○ Ne, ještě je	v kině. ve škole. v divadle. ve městě.

❑ 2. Doplňte vhodnými výrazy. *(Complete with suitable expressions.)*

○ Pracuju
○ Odpočívá
○ Syn studuje
○ Dcera je
○ Svetr není
○ Sedí
○ Nakupuju

v parku	v Berlíně	ve škole
v nemocnici	v kavárně	ve skříni
v supermarketu		na židli
v Cambridgi	v práci	v Austrálii
v bance	v kině	v kanceláři
v obchodě	v Montrealu	v centru

● Co je v pokoji?
● Kdo je v pokoji?
● Co je ve skříni?

Gr

PRESENT TENSE OF VERBS: VERB CONJUGATION "-ÁM", "-UJU" (SLOVESNÁ KONJUGACE „-ÁM", „-UJU" V PRÉZENTU)

For each person the Czech verb has a special suffix.

I. MÁM *(I have)*

m**ám** volno	m**áme** volno	*I have free time*	*we have free time*
m**áš** volno	m**áte** volno	*you have free time*	*you have free time*
m**á** volno	m**ají** volno	*he, she, it has free time*	*they have free time*

nem**ám** čas	nem**áme** čas	*I, you, we, they do not have free time*
nem**áš** čas	nem**áte** čas	
nem**á** čas	nem**ají** čas	*he, she, it does not have free time*

2nd position

Mám	**se**	dobře.
Jak	**se**	máš?
Tomáš	**se**	má dobře.

The reflexive pronoun "se" does not change. It is always the 2nd word in the sentence.

- **Máte teď čas?**
- **Nemám. Čas mám odpoledne.**

- **Máte velký byt?**
- **Ne, máme malý byt.**

- *Do you have time now?*
- *No. I have time in the afternoon.*

- *Do you have a big flat?*
- *No, we have a small one.*

I	odpočív-**ám**	poslouch-**ám**	dív-**ám se**
you	odpočív-**áš**	poslouch-**áš**	dív-**áš se**
he, she	odpočív-**á**	poslouch-**á**	dív-**á se**
we	odpočív-**áme**	poslouch-**áme**	dív-**áme se**
you	odpočív-**áte**	poslouch-**áte**	dív-**áte se**
they	odpočív-**ají**	poslouch-**ají**	dív-**ají se**

II. STUDUJU *(I study)*

stud**uju** (-**uji**)* dobře	stud**ujeme** dobře	*I study well*	*we study well*
stud**uješ** dobře	stud**ujete** dobře	*you study well*	*you study well*
stud**uje** dobře	stud**ujou** (-**ují**)* dobře	*he, she, it studies well*	*they study well*

nestud**uju (-uji)*** dobře	nestud**ujeme** dobře	*I don't study well*	*we ...*
nestud**uješ** dobře	nestud**ujete** dobře	*you don't study well*	*you ...*
nestud**uje** dobře	nestud**ujou (-í)*** dobře	*he, she doesn't study well*	*they ...*

	2nd			2nd	
Jmenuju	**se**	Tomáš.	Jmenujeme	**se**	Novákovi.
Jak	**se**	jmenuješ?	Jak	**se**	jmenujete?
Já	**se**	jmenuju Petr.	Jmenujou	**se**	Petr a Pavel.

I	nakup-**uju**	prac-**uju**	vysvětl-**uju**
you	nakup-**uješ**	prac-**uješ**	vysvětl-**uješ**
he, she	nakup-**uje**	prac-**uje**	vysvětl-**uje**
we	nakup-**ujeme**	prac-**ujeme**	vysvětl-**ujeme**
you	nakup-**ujete**	prac-**ujete**	vysvětl-**ujete**
they	nakup-**ujou**	prac-**ujou**	vysvětl-**ujou**

-ám	**-áme**	**-uju (-uji)**	**-ujeme**
-áš	**-áte**	**-uješ**	**-ujete**
-á	**-ají**	**-uje**	**-ujou (-ují)**

* *The endings "-uji", "-ují" are more bookish, the endings "-uju", "-ujou" more colloquial.*

- **Jak se jmenuje ta dívka?**
- ○ **Jmenuje se Jana.**

- *What's the name of the girl?*
- ○ *Her name is Jana.*

- **Máš volno?**
- ○ **Bohužel nemám.**

- *Do you have free time?*
- ○ *I'm afraid not.*

Cv

❐ 3. Časujte ve všech osobách. *(Conjugate in all persons.)*

➠ Poslouchám rádio. Posloucháme rádio.
Posloucháš rádio? Posloucháte rádio?
Poslouchá rádio. Poslouchají rádio.

nakupuju v obchodě ....
pracuju dobře ....
nedělám úkol ....
jsem ve škole ....
prodávám v obchodě ....
nestuduju na fakultě ....
vysvětluju gramatiku ....
nejsem doma ....

Gr

ACCUSATIVE CASE IN SINGULAR (AKUZATIV SINGULÁRU)

KOHO posloucháš? **CO** posloucháš? *Who/What are you listening to?*

While English has a fixed sentence structure: subject – verb – direct object, Czech, with its relatively free word order, when neither the subject nor the object have a fixed position in the sentence, needs to distinguish between them. The subject is in the nominative and **the direct object in the accusative.**

Petr má **dceru**. (*Peter has a daughter.)*

subject → direct object in the accusative

Dceru má Petr. *(It is Peter who has a daughter.)*

(*The answer to the question*: *Who has a daughter?)*

The accusative is also used for the object of verbs with the preposition "**na**".

Petr se dívá **na Alenu.**	NA KOHO se dívá?	*(Petr looks at Alena).*
Petr vzpomíná **na Alenu**.	NA KOHO vzpomíná?	*(Petr is thinking of Alena.)*

To choose the correct declension it is necessary to distinguish between **masculine animate** (Ma) and **masculine inanimate** (Mi).

Ma		Mi
profesor, manžel, pan, syn, student, Angličan, Čech, Petr, John, Paul	ending in **hard** or **neutral** consonants (h, ch, k, g, r, d, t, n, b, f, l, m, p, s, v, z)	film, stůl, obraz, slovník, byt, obchod, svetr, hotel, úkol, rohlík
otec, cizinec, muž, učitel, přítel, Tomáš, Thomas, Chris	ending in **soft** consonants (ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň + "-s" in the names, + "-tel" ending)	koberec, pokoj, čaj, talíř, nůž *(knife)*

In Czech Ma = Mž (maskulinum životné)
Mi = Mn (maskulinum neživotné)

KOHO? CO? = ACCUSATIVE CASE

	Mi	N	F	noun: hard	soft
To je (Nom)	nový slovník	nové rádio	moderní skříň	ta nová lampa	televize
	=	=	-í = -í cons. = cons.	-Á → -OU -A → -U	-E → -I
Mám (Acc)	nový slovník	nové rádio	moderní skříň	tu novou lampu	televizi

jedna zajímavá kniha: Mám jednu zajímavou knihu.
ta lekce: Studuju **tu** lekci.

	Ma		noun: hard	soft
To je (Nom)	**ten jeden**	nový moderní	profesor	cizinec
	-EN → -OHO	**-Ý → -ÉHO + -HO**	**+ -A**	**+ -E**
Máme (Acc)	**toho** jed**noho**	nov**ého** modern**ího**	profesor**a**	cizinc**e**

jeden mladý muž: Vidím jed**noho** mlad**ého** muže.
ten milý student: Vzpomínám na **toho** mil**ého** student**a**.

NOTE: When masculine words end **"-ec, -ek, -en"**, the **"-e-"** disappears in the accusative (of Ma):
➡ To je jed**en** cizin**ec**, tatín**ek**. – Poslouchám jed**n**oho cizin**ce**, tatín**ka**.
The **"-e-"** also disappears in one-syllable words:
➡ To je **pes**. – Dívám se na **psa**. *(I'm looking at a dog.)*
Ending **"-tel"** of the masculines animate = **soft** ending:
➡ **přítel**, uči**tel** – Poslouchám příte**le**, uči**tele**.

- **Mám jednu sestru.**
- **A já mám jednoho bratra.**

- *I have one sister.*
- *And I have one brother.*

- **Máte rodinu?**
- **Mám dceru a malého syna.**

- *Do you have a family?*
- *I have a daughter and a small son.*

- **Na koho se díváš?**
- **Na tamtu mladou ženu.**

- *Who are you looking at?*
- *At that young woman.*

- **Co studuješ?**
- **Ekonomii.**

- *What do you study?*
- *Economics.*

Cv

❒ 4. Odpovězte. *(Answer.)*

➠ ● Díváš se na učitelku? ○ Ano, dívám se na učitelku.
○ Ne, nedívám se na učitelku.

● Kupuješ Kupujete	obraz? jogurt? čaj? slovník? svetr? kávu? pizzu? květinu? knihu? tašku? bagetu? židli? televizi?

● Díváš se Díváte se	na Petra? na Johna? na Paula? na Davida? na kamaráda? na prodavače? na přítele? na otce? na Thomase? na učitelku? na Janu? na Zuzanu? na přítelkyni?

❒ 5. Řekněte ve správném tvaru. *(Say in the correct form.)*

➠ Mám | nová | kniha |. – Mám **novou knihu.**

○ Mám ○ Petr má ○ Mají ○ Máme	mal**á** nov**á** velk**á** hezk**á** moderní star**á** bíl**á** česk**á** mil**á**	dcer**a** televiz**e** rodin**a** kamarádk**a** tříd**a** postel skříň profesork**a** mamink**a**

○ Mám ○ Máme ○ Máme ve třídě	mal**á** dcer**a** nov**á** profesork**a** chytr**á** studentk**a** mlad**á** cizink**a** star**á** mamink**a**	a a a a a	hodn**ý** sy**n** nov**ý** profeso**r** chytr**ý** studen**t** mlad**ý** cizine**c** star**ý** tatíne**k**

○ Mám	nový starý zelený červené	svetr slovník koberec křeslo

Gr

MÁM RÁD, MÁM RÁDA *(I like someone or something)*

Mám rád Alenu. — *I like Alena.*
Mám ráda černou kávu. — *I like black coffee.*

MÁM RÁD(A) + ACCUSATIVE

mám rád/ráda
máš rád/ráda
má rád/ráda

máme rádi/rády
máte rádi/rády, rád/ráda
mají rádi/rády

	Sg	Pl
M	rád	rádi
F	ráda	rády
N	rádo	ráda

in the same way:

sám	sami
sama	samy
samo	sama

In Czech, the adjective "rád" is often used to mean "I love, I like":

– **mám rád**

Mám rád divadlo. Mám ráda pizzu. Máme rádi Prahu.

– **být rád** — Jsem rád, že jsi tady. — *I am glad that you are here.*

– **rád + verb** — Ráda odpočívám. — *I like to rest.*

Cv

6. Odpovězte. *(Answer.)*

○ Máš teď čas? ○ Máš dneska večer volno? ○ Máš ráda divadlo?
○ Máš rád tenis? ○ Posloucháte rádi Mozarta? ○ Díváte se rádi na televizi?
○ Jste v Praze sama? ○ Máte rád zelený čaj? ○ Máte ráda češtinu?
○ Máš ráda Filipa? ○ Máš rád Kristýnu? ○ Jsi rád, že jsem tady?
○ Jsi ráda, že mám volno? ○ Jsi tady sám?

Look at the summary of family relationships on page 57 and say according to the model.

➡ **Mám rád(a)** dědečka, babičku, ...

Gr

POSSESSIVE PRONOUNS (POSESIVNÍ ZÁJMENA)

NOMINATIVE SINGULAR

TO JE ↓

	M	F	N
my	**můj**	**moje = má**	**moje = mé**
your (sg)	**tvůj**	**tvoje = tvá**	**tvoje = tvé**
his, its	**jeho, její**		
her	**její**		
our	**náš**	**naše**	
your (pl)	**váš**	**vaše**	
their	**jejich**		

↓ OTEC ↓ MATKA ↓ DÍTĚ

ČÍ? *(Whose?)*

● **Čí je ta** kniha?
Čí je to kniha?
○ **Moje.**

● *Whose is that book?*
Whose book is this?
○ *(It's) mine.*

ACCUSATIVE SINGULAR

DÍVÁ SE NA ↓

	Ma	Mi	F	N
my	mého	můj	moji = mou	moje = mé
your (sg)	tvého	tvůj	tvoji = tvou	tvoje = tvé
his, its	jeho, její			
her	jejího	její		
our	našeho	náš	naši	naše
your (pl)	vašeho	váš	vaši	vaše
their	jejich			

↓ OTCE ↓ POKOJ ↓ MATKU ↓ DÍTĚ

NOTE: **"moje, tvoje, moji, tvoji"** – *spoken form*
"má, mé, tvá, tvé, mou, tvou" – *written form*

! When the subject and the possessive pronoun agree, the possessive pronoun **"svůj"** is used (declines like **"můj"**). More on p. 132.

● **Čí je tenhle mobil?**
○ **To je můj mobil.**

● **Je už tady vaše učitelka?**
○ **Ne, naše učitelka tady ještě není.**

2

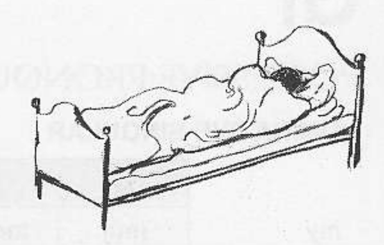
PAN KUBÁT A JEHO RODINA

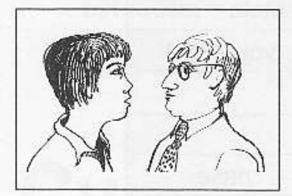

Pan Kubát je profesor na fakultě. Teď je ve třídě a vysvětluje novou gramatiku. Rád pracuje. Je to šťastný člověk. Má hezký byt, hodnou manželku, hezkou dceru a chytrého syna.

Jeho manželka je teď doma. Taky pracuje, v nemocnici, ale teď je nemocná. Její práce je zajímavá.

Jejich syn Tomáš je ještě ve škole. Je chytrý, dobře studuje. Má rád češtinu a angličtinu.

Jejich dcera se jmenuje Jana; je to hezká dívka. Je prodavačka, prodává v obchodě. Ráda se dívá na televizi, ráda má taky kino a divadlo. Dnes prodává jen dopoledne, odpoledne má volno.

● Co dělá tvůj bratr?
○ Studuje ekonomii.

● Jejich syn je už velký?
○ Ne, ještě je malý.

● Vaše rodina je také v Praze?
○ Ne, je v Londýně.

● Díváte se na našeho učitele?
○ Ne, dívám se na naši učitelku.

● Tvoje matka ještě pracuje?
○ Ne, už nepracuje.

● Jejich dcera je prodavačka?
○ Ne, je učitelka.

● Jak se má váš manžel?
○ Je teď nemocný.
● To je mi líto.

● Kde pracuje vaše manželka?
○ V nemocnici.

Cv

7. Přeložte a opakujte. *(Translate and repeat.)*

● Vysvětluje už profesor novou gramatiku?
○ Ne, ještě vysvětluje tu starou.

● Kde máš tu novou knihu?
○ Tady na stole.

● Ještě studuješ starou lekci?
○ Ne, už studuju novou.

● Má Dana ráda kino?
○ Kino ano, ale televizi ne.

● Kde pracujete?
○ Pracuju v bance.

● Máš ráda fotbal?
○ Nemám.
● Máš ráda tenis?
○ Taky ne.
● A co máš ráda?
○ Balet.

● Máš teď čas?
○ Mám, ale dívám se na televizi.

● Kde prodávají tuhle knihu?
○ Tady v obchodě na fakultě.

● Máte rodinu?
○ Mám manželku, syna a dceru.

8. Dejte do správného tvaru. *(Put in the correct form.)*

1. Mám *(barevná televize)* ____________.
2. Máte *(chytrý syn)* ____________.
3. Studuju *(čeština)* ____________.
4. Máte rád *(ta práce)* ____________?
5. Mám ráda *(moderní divadlo)* ____________.
6. Profesor vysvětluje *(nová gramatika)* ____________.
7. V pokoji máme *(bílá postel, hnědá skříň a černý stůl)* ____________.
8. Poslouchám *(ten český profesor a ta česká profesorka)* ____________.

9. Odpovězte. *(Answer.)*

○ Kde je profesor? **třída** ● Profesor je **ve třídě.**

○ Kde je cizinec? **Praha**
○ Kde je rodina? **byt**
○ Kde stojí postel? **pokoj**
○ Kde prodává prodavačka? **obchod**

- Kde pracuje matka? **nemocnice**
- Kde je ten pán? **město**
- Kde je profesorka? **fakulta**
- Kde studuje student? **univerzita**

PAN SMITH A JEHO RODINA

Pan Smith je Angličan. Doma v Anglii je profesor na fakultě, ale v Praze je student. Studuje na univerzitě češtinu. V Praze je sám, vzpomíná na svou rodinu.

Jeho manželka, paní Smithová, nepracuje, ale v Praze není. Je doma, v Anglii. Dopoledne odpočívá, odpoledne nakupuje, večer se dívá na televizi nebo je v divadle. Má hezký den.

Jeho dcera je už velká. Jmenuje se Jane. Už nestuduje, pracuje v nemocnici jako doktorka. Má velmi ráda svou práci. Dopoledne i odpoledne pracuje, volno má jen večer.

Jeho syn Tom ještě studuje – na univerzitě v Londýně. Nestuduje rád, není dobrý student, ale je chytrý. Má rád jen kino, video a sport.

vzpomíná na **svou** rodinu	*he thinks about his family* (**svou** – more on p. 132)
má ráda **svou** práci	*she likes her job*
doktor M, doktorka F	*doctor M, F*
Londýn	*London*
i = a	*and*

Podle textu vypravujte o své rodině. *(Talk about your family according to the text.)*

❐ 10. Doplňte správný tvar slovesa. *(Fill in the correct form of the verb.)*

mám: Petr ____________ knihu na stole. – Petr **má** knihu na stole.

dívám se:

My **se** ____________ na pana Kubáta.
Vy **se** taky ____________?
(Ty) ____________ **se** na televizi?
Petr **se** taky ____________?

dělám:	Co __________ (vy)? Co __________ (ty)? – Studuju. __________ (oni) to špatně.
mám rád(a):	__________ (vy) divadlo? __________ (ty) kino? __________ (on) fotbal. __________ (ona) Kateřinu.
mám:	Dneska ne __________ (já) čas, ale zítra ano. Oni dneska ne __________ čas, ale zítra ano. Oni __________ volno odpoledne. __________ (vy) taky volno?
vzpomínám:	__________ (ty) na rodinu? On __________ na dceru.
nakupuju:	__________ (já) večer. Manželka ne __________, __________ já. Syn a dcera __________ v obchodě.
studuju:	Odpoledne __________ (my) češtinu. Vy také __________ češtinu? Jana __________ angličtinu.
pracuju:	Manželka __________ v kanceláři. Otec __________ v nemocnici. Syn a dcera ještě ne__________. Večer už ne__________ (já).
vysvětluju:	__________ (ty) to špatně. Profesor ne__________ gramatiku dobře.

❒ 11. Přeložte a odpovězte. *(Translate and answer.)*

- What are you doing now? ○ I am studying Czech.
- Where do you do your shopping? ○ In the town.
- Where does your wife work? ○ In a shop in Prague.
- What does the professor explain at school? ○ A new lesson.
- What does the student study? ○ Czech grammar.
- What do you have on the table? ○ A book, a dictionary and a pen.
- Do you have time this evening? ○ I'm afraid not.
- Whom are you looking at? ○ At his son.
- What does Mr. Taylor like? ○ His job.

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* ○ Kde je pan Novák? Ve třídě? ● Ano, je ve třídě.

b) *Odpovězte:*
○ Kde je pan Novák? Ve třídě? ● **Ano, je ve třídě.**
○ Kde je profesor? Na fakultě? ● **Ano, je na fakultě.**
○ Kde je Petr? V kině? ● **Ano, je v kině.**
○ Kde je Jana? V obchodě? ● **Ano, je v obchodě.**
○ Kde jsou Petr a Jana? Ve městě? ● **Ano, jsou ve městě.**

2. a) *Poslouchejte:* ○ Petr je ve škole, nebo doma? ● Petr je doma.

b) *Odpovězte:*
○ Petr je ve škole, nebo doma? ● **Petr je doma.**
○ Jana je doma, nebo na fakultě? ● **Jana je na fakultě.**
○ Pavel je v kině, nebo v divadle? ● **Pavel je v divadle.**
○ Pan Novák je doma, nebo v práci? ● **Pan Novák je v práci.**
○ Profesor je ve škole, nebo ještě v nemocnici? ● **Profesor je ještě v nemocnici.**

3. a) *Poslouchejte:* ○ Už je Jana doma? ● Ne, ještě není doma.

b) *Odpovězte:*
○ Už je Jana doma? ● **Ne, ještě není doma.**
○ Už je tam profesor? ● **Ne, ještě tam není.**
○ Už jsou Jana a Petr ve městě? ● **Ne, ještě nejsou ve městě.**
○ Už je manželka v práci? ● **Ne, ještě není v práci.**

4. a) *Poslouchejte:* ○ Máte rád svou práci? ● Ano, mám rád svou práci.

b) *Odpovězte:*
○ Máte rád svou práci? ● **Ano, mám rád svou práci.**
○ Máte rád kino a divadlo? ● **Ano, mám rád kino a divadlo.**
○ Máte rád také televizi? ● **Ano, mám rád také televizi.**
○ Máte rád češtinu? ● **Ano, mám rád češtinu.**
○ Máte rád svou manželku? ● **Ano, mám rád svou manželku.**

5. a) *Poslouchejte:* ○ Co vysvětluje profesor? Novou gramatiku? ● Ano, vysvětluje novou gramatiku.

b) *Odpovězte:*
○ Co vysvětluje profesor? Novou gramatiku? ● **Ano, vysvětluje novou gramatiku.**
○ Co studuješ? Češtinu? ● **Ano, studuju češtinu.**
○ Co tam máš? Tu novou knihu? ● **Ano, mám tam tu novou knihu.**
○ Co tam prodávají? Televizi? ● **Ano, prodávají tam televizi.**

6. a) *Poslouchejte:* ○ Je maminka nemocná? ● Ne, není nemocná.

b) *Odpovězte:*

○ Je maminka nemocná? **● Ne, není nemocná.**
○ Je Jana prodavačka? **● Ne, není prodavačka.**
○ Je Petr dobrý student? **● Ne, není dobrý student.**
○ Je Jana v Praze? **● Ne, není v Praze.**
○ Je Petr chytrý? **● Ne, není chytrý.**
○ Je dcera šťastná? **● Ne, není šťastná.**

7. a) *Poslouchejte:* ○ Pan Novák má chytrého syna. ● Jeho syn je chytrý.

b) *Reagujte:*

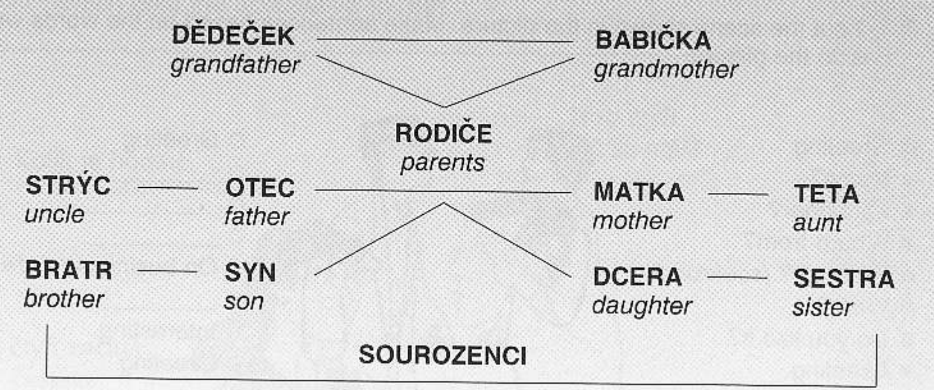
○ Pan Novák má chytrého syna. **● Jeho syn je chytrý.**
○ Pan Novák má hezkou dceru. **● Jeho dcera je hezká.**
○ Pan Novák má hodnou manželku. **● Jeho manželka je hodná.**
○ Pan Novák má starého tatínka. **● Jeho tatínek je starý.**
○ Pan Novák má starou maminku. **● Jeho maminka je stará.**

8. a) *Poslouchejte:* ○ Kdo pracuje v nemocnici? Ty? ● Ano, já pracuju v nemocnici.

b) *Odpovězte:*

○ Kdo pracuje v nemocnici? Ty? **● Ano, já pracuju v nemocnici.**
○ Kdo pracuje v nemocnici? Manželka? **● Ano, manželka pracuje v nemocnici.**
○ Kdo pracuje v nemocnici? Manželka a dcera? **● Ano, manželka a dcera pracujou v nemocnici.**
○ Kdo pracuje na fakultě? Vy? **● Ano, já pracuju na fakultě.**
○ Kdo pracuje v bance? Oni? **● Ano, oni pracujou v bance.**

RODINA (FAMILY)

KONVERZACE

- ● Jak se jmenujete, prosím?
- ○ Tom Smith.
- ● Odkud jste?
- ○ Jsem z Anglie.
- ● Jste tady služebně?
- ○ Ano, jsem tady na konferenci.
- ● Jaké je vaše zaměstnání?
- ○ Jsem vedoucí prodeje.
- ● To je zajímavé zaměstnání, že?
- ○ Ano, máte pravdu. Je to zajímavé zaměstnání.

- ● *What's your name, please?*
- ○ *Tom Smith.*
- ● *Where are you from?*
- ○ *I'm from England.*
- ● *Are you here on business?*
- ○ *Yes, I'm at a conference here.*
- ● *What's your occupation?*
- ○ *I'm the head of a sales department.*
- ● *That's an interesting job, isn't it?*
- ○ *Yes, you're right. It's an interesting job.*

- ● Kde pracujete, pane Parkinsone?
- ○ Pracuju teď u firmy Ford Motor Company v USA jako plánovač.
- ● Máte rád svou práci?
- ○ Ano, mám. Líbí se mi.

- ● *Where do you work, Mr. Parkinson?*
- ○ *I work as a planner with the Ford Motor Company in the USA now.*
- ● *Do you like your job?*
- ○ *Yes, I do. I like it.*

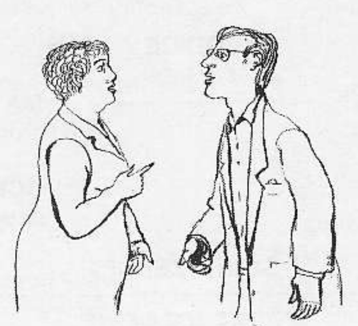
How do we address? (Jak oslovujeme?)

Pane profesor**e**!	David**e**!	**Paní** profesork**o**!
Pane ředitel**i**! *(Mr director!)*	Pet**ře**!	Paní ředitelk**o**!
Pane Miler**e**!	Tomáš**i**!	Paní Kubát**ová**!
Pane koleg**o**! **Kolego**!	Alen**o**!	**Slečno**! *(Miss!)*

(Addressing on p. 263)

○ Act out the scene shown in the picture. Make sentences based on the words written beside the picture.

- ● Greeting
- ● Name?
- ● Foreigner?
- ● Where from?
- ● Privately? *(soukromě)*
- ● Work?
- ● Do you like it?
- ● Greeting

- ○ Greeting
- ○ ________
- ○ ________
- ○ ________
- ○ On business *(služebně)*
- ○ ________
- ○ Interesting
- ○ Greeting

LEKCE 3

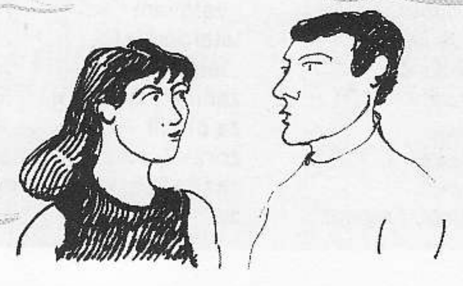
Topic:

WHAT'S THE TIME?
MY DAILY ROUTINE.

You will learn how to

- say what time it is, and when you are doing something
- say when and for how long you are doing something
- count to a hundred
- say what languages you can speak
- talk about your daily routine

Numerals 1–100 (p. 61) • Questions "When? At what time? How long?" (p. 61) • Present tense of Czech verbs: conjugation "-ím", "-u" (p. 62) • Verb "to go" – "jet" or "jít" in Czech (p. 64) • Infinitive of Czech verbs – "-t" form (p. 65) • Reflexive pronouns "se, si" (p. 66) • Personal pronouns in the accusative singular (p. 69) • Prepositions which take the accusative (p. 69)

anglicky	*English*
asi	*maybe, probably*
brzo = brzy	*soon, early*
bydlet, bydlím	*to live, I live*
celý, -á, -é	*whole*
cvičení N	*exercise*
často	*often*
česko-anglický	*Czech-English*
česky	*Czech*
daleko	*far*
dlouho	*long*
dlouhý, -á, -é	*long*
domů	*(to) home*
hele!	*look!*
hodina F	*hour*
chvíle F	*moment*
jak	*how*
jet, jedu	*to go, I go (by vehicle)*
jít, jdu	*to go, I go (on foot)*
kam	*where*
kavárna F	*café*
končit, končím	*to finish, I finish*
kontrolovat +Acc	*to check*
kontroluju	*I check*
málo	*little*
mluvit	*to speak*
mluvím	*I speak*
moc (= hodně)	*many, much*
myslet na +Acc	*to think about*
myslím na	*I think about*
mýt se	*to wash oneself*
myju se	*I wash myself*
něco	*something*
nějaký, -á, -é	*some*
nerad, -a, -o	*not gladly*
noc F, **v noci**	*night, at night*
noviny F pl	*newspaper*
obědvat	*to have lunch*
obědvám	*I have lunch*
oblékat se	*to dress*
oblékám se	*I dress*
odpovídat na +Acc	*to answer*
odpovídám na	*I answer*
opakovat, opakuju	*to repeat, I repeat*
otázka F	*question*
pěšky	*on foot*
pít +Acc, **piju**	*to drink, I drink*
poledne	*noon*
pospíchat	*to hurry*
pospíchám	*I hurry*
pro +Acc	*for*
proč	*why*
program M	*programme*
prohlížet si +Acc	*to view, to see the sights (of), I view*
prohlížím si	
oni si prohlížejí	*they view*
procházka F	*walk*
protože	*because*
přestávka F	*pause, break*
psát +Acc, **píšu**	*to write, I write*
ptát se na +Acc	*to ask about*
ptám se	*I ask*
ptá se mě	*he asks me*
radost F	*pleasure*
ráno	*(early) morning, in the early morning*
sedět, sedím	*to sit, I sit*
sem	*here*
snídat	*to have breakfast*
snídám	*I have breakfast*
spát, spím	*to sleep, I sleep*
spolu	*together*
stále = pořád	*constantly, always*
tak	*so*
těžký, -á, -é	*difficult*
unavený, -á, -é	*tired*
večeřet	*to have dinner*
večeřím	*I have dinner*
vidět, vidím	*to see, I see*
vstávat	*to get up*
vstávám	*I get up*
telefonovat	*to phone*
telefonuju	*I phone*
začínat, začínám	*to begin, I begin*
za chvíli	*in a moment*
zdravit, zdravím	*to greet, I greet*
znát +Acc, **znám**	*to know, I know*
že	*that*

Gr

NUMERALS 1-20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 (ČÍSLOVKY)

1	jedna	11	jedenáct	30	třicet
2	dvě	12	dvanáct	40	čtyřicet
3	tři	13	třináct	50	padesát
4	čtyři	14	čtrnáct	60	šedesát
5	pět	15	patnáct	70	sedmdesát
6	šest	16	šestnáct	80	osmdesát
7	sedm	17	sedmnáct	90	devadesát
8	osm	18	osmnáct	100	sto
9	devět	19	devatenáct		
10	deset	20	dvacet	0	nula

Kolik je . . .? *How much is ...?*

1 + 1 = 2	jedna	a	jedna	jsou	dvě
1 + 2 = 3	jedna	a	dvě	jsou	tři
2 + 2 = 4	dvě	a	dvě	jsou	čtyři
2 + 3 = 5	dvě	a	tři	je	pět
3 + 3 = 6	tři	a	tři	je	šest

WHEN? (KDY)

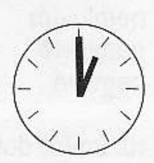
Kolik je hodin?

What's the time?

Je	jedna hodina.	V jednu hodinu.
Jsou	dvě hodiny	**ve** dvě hodiny
	tři hodiny	**ve** tři hodiny
	čtyři hodiny	**ve** čtyři hodiny
Je	pět hodin	**v** pět hodin
	šest hodin	**v** šest hodin
	dvanáct hodin	**ve** dvanáct hodin

V kolik hodin?

(At) what time?

Je	**1 hodina**
Jsou	**2, 3, 4 hodiny**
Je	**5, 6, 7 hodin**

KDY? **V + Acc**

KDY?	v + Acc
v jed**nu** hodin**u**	
v pět hodi**n**	
teď *(now)*	
brzo = **brzy** *(soon, early)*	
včera *(yesterday)*	
dneska, **dnes** *(today)*	
zítra *(tomorrow)*	
ráno *(in the morning)*	
dopoledne *(in the (late) morning)*	
v poledne *(at noon)*	
odpoledne *(in the afternoon)*	
večer *(in the evening)*	
za chvíli *(in a moment)*	

JAK DLOUHO? *(How long?)*	Acc
hodin**u** *(one hour)*	
jed**nu** hodin**u**	
dvě hodin**y**	
tři hodin**y**	
čtyři hodin**y**	
pět hodi**n**	
šest hodi**n**	
cel**ou** hodin**u** *(for a whole hour)*	
cel**é** ráno *(all early morning)*	
cel**é** dopoledne *(all later morning)*	
cel**é** odpoledne *(all afternoon)*	
cel**ý** večer *(all evening)*	
dlouho *(long time)*	

Gr

PRESENT TENSE OF CZECH VERBS: CONJUGATION "-ÍM, -U"

(III.) MLUVÍM *(I speak)*

mluv**ím** česky	mluv**íme** česky	*I speak Czech*	*we speak Czech*
mluv**íš** česky	mluv**íte** česky	*you speak Czech*	*you speak Czech*
mluv**í** česky	mluv**í** česky	*he, she, it speaks Czech*	*they speak Czech*
nemluv**ím**	nemluv**íme**	*I do not speak*	*we do not speak*
nemluv**íš**	nemluv**íte**	*you do not speak*	*you do not speak*
nemluv**í**	nemluv**í**	*he, she, it does not speak*	*they do not speak*
rozum**ím** dobře	rozum**íme** dobře	*I understand well*	*we understand well*
rozum**íš** dobře	rozum**íte** dobře	*you understand well*	*you understand well*
rozum**í** dobře	rozum**ějí/-í** dobře	*he, she, it understands well*	*they understand well*

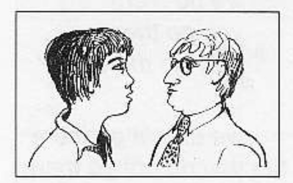
3rd person pl – ONI: **-í** + some verbs: **-í / -ejí, -ějí**

Mluví česky.
They speak Czech.
Vidí přítele.
They see the friend.
Končí v 5 hodin.
They finish at 5 o'clock.

x

Prohlíží si Prahu. / Prohlížejí si Prahu.	*They are seeing the sights of Prague.*
Rozumí dobře. / Rozumějí dobře.	*They understand well.*
Bydlí v Praze. / Bydlejí v Praze.	*They live in Prague.*

I	vid-**ím**	bydl-**ím**	prohlíž-**ím si**
you	vid-**íš**	bydl-**íš**	prohlíž-**íš si**
he, she	vid-**í**	bydl-**í**	prohlíž-**í si**
we	vid-**íme**	bydl-**íme**	prohlíž-**íme si**
you	vid-**íte**	bydl-**íte**	prohlíž-**íte si**
they	vid-**í**	bydl-**í/-ejí**	prohlíž-**ejí/-í si**

- **Už rozumíš česky?**
- **Ne, ještě nerozumím.**

- **V kolik hodin začíná čeština?**
- **Myslím, že už ráno v osm hodin.**

- **Kde bydlíš?**
- **V Praze 6.**

- **Kde sedíš rád v kině?**
- **Vepředu, protože špatně vidím.**

- **Kdo už je ve třídě?**
- **Sedí tam jen Tomáš.**

- **Petr už spí?**
- **Ne, leží jen v posteli, je unavený.**

- **Jak dlouho studuješ?**
- **Už tři hodiny, za chvíli končím.**

- **Kdy ráno vstáváš?**
- **Už v sedm hodin, to je moc brzo.**

Cv

❐ 1. Ptejte se kolegy. *(Ask your colleague.)*

- Rozumíte česky?
- Rozumíš anglicky?
- Mluvíš česky?
- Kdy začínáte?
- Už končíš?
- Začínáš už ráno v osm?
- Končíte v pět odpoledne?
- Zdravíš česky, nebo anglicky?
- Sedíte rád vzadu, nebo vepředu?
- Bydlíš v Praze 1?
- Bydlíte v Londýně?
- Vidíš tamtu paní?
- Večeříš doma?
- Na co myslíš?
- Na koho myslíte?
- Vidíte dobře?
- Sedíš dobře?
- Co si prohlížíš?

IRREGULAR VERBS

IV. JEDU *(I go – by vehicle)*

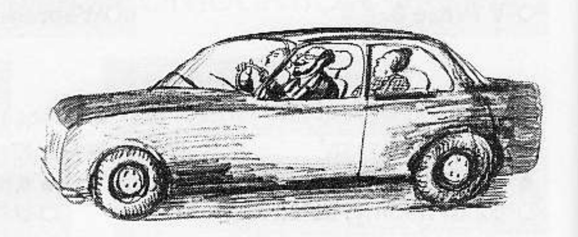
jed**u** tam	jed**eme** tam	*I go there*	*we go there*
jed**eš** tam	jed**ete** tam	*you go there*	*you go there*
jed**e** tam	jed**ou** tam	*he, she, it goes there*	*they go there*

nejed**u** tam	nejed**eme** tam	*I do not go there*	*we do not go there*
nejed**eš** tam	nejed**ete** tam	*you do not go there*	*you do not go there*
nejed**e** tam	nejed**ou** tam	*he, she, it does not go there*	*they do not go there*

Czech has **two different verbs for** "to go": **"JET"** *(to go by vehicle)* and **"JÍT"** *(to go on foot).*

Jdu pěšky. *(I go on foot.)*

Jedeme autem. *(We go by car.)*

	JÍT *(to go – on foot)*	**ČÍST** *(to read)*	**PSÁT** *(to write)*
I	jd-**u**	čt-**u**	píš-**u**
you	jd-**eš**	čt-**eš**	píš-**eš**
he, she	jd-**e**	čt-**e**	píš-**e**
we	jd-**eme**	čt-**eme**	píš-**eme**
you	jd-**ete**	čt-**ete**	píš-**ete**
they	jd-**ou**	čt-**ou**	píš-**ou**

- ● **Čteš už české noviny?**
- ○ **Ještě ne. Je to moc těžké.**

- ● *Do you already read Czech newspapers?*
- ○ *Not yet. It is very difficult.*

Gr

INFINITIVE OF CZECH VERBS ("-T" FORM)

TABLE OF CONJUGATION

Sg	Pl	INFINITIVE	
-ám -áš -á	-áme -áte -ají	-AT -ÁT	prodáv**at**, děl**at**, oblék**at** (se), odpočív**at**, obědv**at**, snídat, vstáv**at** ... pt**át** se, zn**át**, ... + m**ít*** *(irregular)*
-uju (-uji) -uješ -uje	-ujeme -ujete -ujou (-ují)	-OVAT	nakup**ovat**, prac**ovat**, stud**ovat**, vysvětl**ovat**, kontrol**ovat**, opak**ovat**, telefon**ovat**, děk**ovat** ...
-ím -íš -í	-íme -íte -í, -ejí	-ET -ĚT -IT	lež**et**, bydl**et**, prohlíž**et** si, mysl**et** ... rozum**ět**, vid**ět** ... konč**it**, mluv**it**, ... + sp**át**, st**át**▲ *(irregular)*
-u -eš -e	-eme -ete -ou		**! irregular forms** **číst** (čtu), **psát** (píšu), **jít** (jdu), **jet** (jedu) ...

* **mít** – **mám**, máš, má, máme, máte, mají — *to have*

▲ **spát** – **spím**, spíš, spí, spíme, spíte, spí — *to sleep*
stát – **stojím**, stojíš, stojí, stojíme, stojíte, stojí — *to stand*

! **mýt se** – **myju se** (myji se), myješ se, myje se, myjeme se, myjete se, myjou se (myjí se) — *to wash oneself*
pít – **piju** (piji), piješ, pije, pijeme, pijete, pijou (pijí) — *to drink*

! **hrát** – **hraju** (hraji), hraješ, hraje, hrajeme, hrajete, hrajou (hrají) — *to play*

! In Czech, verbs of foreign origin mostly have an infinitive ending in "**-ovat**":

kontrol**ovat** (kontroluju), telefon**ovat** (telefonuju), fax**ovat** (faxuju), e-mail**ovat** (e-mailuju), organiz**ovat** (organizuju), rezerv**ovat** (rezervuju), export**ovat** (exportuju), import**ovat** (importuju), diskut**ovat** (diskutuju)

REFLEXIVE PRONOUNS "SE", "SI"
(REFLEXIVNÍ ZÁJMENA „SE", „SI")

SE, SI – does not change according to the persons: myju **se**, myješ **se**, myjeme **se**, myjete **se**

MÝT *(to wash)* MÝT **SE** *(to wash o.s.)* MÝT **SI** NĚCO *(to wash (to s.o.) – something)*

matka myje syna (Acc)

myju **se** *(I wash myself)*

obličej M *(face)*

myju **si** obličej (Acc) *(I wash my face)*

OBLÉKAT *(to dress)* OBLÉKAT **SE** OBLÉKAT **SI** NĚCO

matka obléká dceru (Acc)

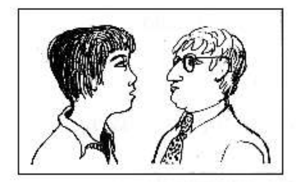

oblékám **se** *(I get dressed)*

oblékám **si** sukni (Acc) *(I put on a skirt)*

sukně F *(skirt)*

- **Už rozumíš česky?**
- **Ne, rozumím jen málo.**

- **Co piješ?**
- **Jsem tak unavený, že piju čaj i kávu.**

- ● Co tady dělá Martin?
- ○ Bydlí tady.

- ● Na koho se ptá náš učitel?
- ○ Na toho nového studenta.

- ● Čteš už dlouho?
- ○ Asi jednu hodinu.

- ● Co čteš?
- ○ Zajímavou knihu.

- ● Mám velkou radost.
- ○ Proč?
- ● Dneska je v Praze můj bratr.
- ○ Kam spolu jdete?
- ● Jdeme si prohlížet Prahu.

teprve *(only)*

- ● Už se oblékáš? Kino začíná za chvíli.
- ○ Ale ne, začíná v osm a teď je teprve sedm.

- ● Na co se ptá otec?
- ○ Ptá se, jak se mám a jaká je škola.

- ● Kam jdete?
- ○ Na procházku.

Cv

2. Zeptejte se a odpovězte. *(Ask and answer.)*

● Myslíš na rodinu? ○ Ne, nemyslím na rodinu.

● Díváš se (rád) na	rodinu	?	○ Ne, nedívám se na ______.
● Myslíte na	český film		○ Ne, nemyslím na ______.
● Ptáš se na	školu		○ Ne, neptám se na ______.
● Odpovídáš na	její práci		○ Ne, neodpovídám na ______.
	televizi		
	moji otázku		

3. Řekněte sloveso ve správném tvaru. *(Say the verb in the correct form.)*

V jednu hodinu obědv**áme** v restauraci.

V jednu hodinu	(já a manželka)	*začínat pracovat*
Ve dvě hodiny	(syn a dcera)	*obědvat v restauraci*
Ve čtyři hodiny		*vstávat. Je to moc brzo*
V pět hodin		*odpočívat doma a poslouchat magnetofon*
V sedm hodin		*pospíchat domů*
V deset hodin		*prohlížet si Prahu*
V jedenáct hodin		*už ležet v posteli*
		ještě sedět v práci
		končit a jít domů

4. Řekněte sloveso ve správném tvaru. *(Say the verb in the correct form.)*

jít (já) __________ domů.
(ty) __________ na procházku?
(oni) __________ obědvat domů.
__________ pěšky na poštu.

číst (my) __________ noviny.
(vy) __________ tu knihu?
(oni) __________ dlouho.

pít (já) __________ kávu.
(vy) __________ čaj?
(on) __________ coca-colu.

psát (já) __________ dobře česky.
(ona) __________, že se má dobře.
(my) __________ jedno cvičení.

5. Tvořte infinitiv. *(Form the infinitive.)*

Já **spím**, on jde taky __________. – On jde taky **spát**.

- Já **nakupuju** ve městě, on jde taky __________.
- Já **telefonuju**, on jde taky __________.
- Já **pracuju**, on jde taky __________.

- Já se **dívám** na televizi, on se začíná taky __________.
- Já **poslouchám** rádio, on začíná taky __________.
- Já si **oblékám** svetr, on si jde taky __________ svetr.

- Já už **rozumím** česky, on začíná taky __________ česky.
- Já si **myslím**, že to není dobře, on si to začíná taky __________.
- Já **mluvím** anglicky, on začíná taky __________ anglicky.

- **Jsem** už unavený, on taky začíná __________ unavený.
- **Píšu** úkol, on jde taky __________ úkol.
- Už **spím**, on jde taky __________.
- **Čtu** knihu, on začíná taky __________ knihu.

- **Odpočívám** už dlouho, on jde taky __________.
- Petr **si prohlíží** tu zajímavou knihu, ona si taky začíná knihu __________.
- My už **studujeme**, vy jdete taky __________?
- Oni už **snídají** a **pijou** čaj. Vy jdete taky __________ a __________ čaj?

vidím __________ bydlím __________ ležím __________

znám __________ obědvám __________

kontroluju __________ rezervuju __________ organizuju __________

Gr

PERSONAL PRONOUNS IN THE ACCUSATIVE CASE (OSOBNÍ ZÁJMENA V AKUZATIVU)

	VIDÍ ↓	DÍVÁ SE ↓	*(He, she) sees / looks at*
JÁ	**mě**	**na mě (mne)**	*me*
TY	**tě**	**na tebe**	*you*
ON	**ho, jej (jeho)**	**na něho** (Ma), **na něj** (Ma, Mi)	*him, it*
ONO	**ho, je**	**na ně, na něj** (N)	
ONA	**ji**	**na ni**	*her, it*
MY	**nás**	**na nás**	*us*
VY	**vás**	**na vás**	*you*
ONI, ONY, ONA	**je**	**na ně**	*them*

WITHOUT PREPOSITION X WITH PREPOSITION

After the preposition:

j > n

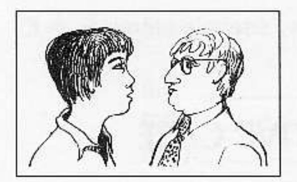
vidí **ho, jej** X dívá se **na něj/něho**
vidí **ji** X dívá se **na ni**
vidí **je** X dívá se **na ně**

○ To je **Martin**. (Ma) Dívám se **na něho**.
○ To je **obchod**. (Mi) Dívám se **na něj**.

The short forms "**tě**, **ho**, **ji** ..." are in the 2nd position (like "se" – see p. 45)
The long forms "**tebe**, **něho**, ..." are used after prepositions.
Vidí **tě** (**mě**). Dívá se **na tebe** (**na mě, na mne**).

PREPOSITIONS WHICH TAKE THE ACCUSATIVE (PREPOZICE S AKUZATIVEM)

NA	*(on, to)* *(see p. 106)*	Jdu **na poštu**. (kam?) Dej to **na stůl**.	*I'm going to the post office. Put it on the table.*
V	*(time – at, on)*	**v jednu hodinu** (kdy?) **v sobotu**	*at one o'clock on Saturday*
PRO	*(for)*	To je **pro tebe**.	*It's for you.*
jít pro	*(to go for)*	Jdu **pro knihu**. Jdu **pro něho** na nádraží.	*I'm going for the book.* ! *I'm going to pick him up at the station.*

● Jdeš pro tu knihu?
○ Ano, jdu pro ni.

● Hele, tamhle jde Petr. Vidíš ho?
○ Ano, vidím ho. Má zelený svetr.

● Jdete taky na ten nový film?
○ Ano, jdeme na něj taky.

● Znáš Zuzanu?
○ Ano, znám ji dobře.

● Proč si nás tak prohlížejí?
○ Protože nás ještě neznají.

● Jano, máš pro mě ten slovník?
○ Bohužel, mám ho doma.

Cv

❒ 6. Říkejte. *(Say.)*

Ptám se **na** Vidím	profesora. magnetofon. syna.	○ Ptám se **na něho / na něj.** ○ Vidím **ho.**
Dívám se **na** Prohlížím si	televizi. manželku. tu ženu.	○ Dívám se **na ni.** ○ Prohlížím si **ji.**

❒ 7. Doplňte správný tvar zájmen. *(Fill in the correct form of the pronouns.)*

JÁ	**MY**
TY	**ON**
VY	**ONA**

1. Vidí ________ .
2. Znají ________ dobře.
3. Myslí na ________ .
4. Vzpomíná na ________ .
5. Ptá se na ________ .
6. Zdraví ________ .
7. Prohlíží si ________ .
8. Má pro ________ noviny.

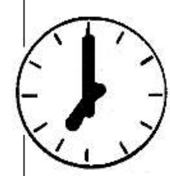
❒ 8. Odpovězte. *(Answer.)*

➡ ○ Díváte se často na televizi? ● Ano, dívám se **na ni** často.

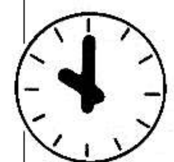
○ Myslíte stále na rodinu? ● Ano, ________ .
○ Vidíte Martina a Alenu? ● Ne, ________ .
○ Prohlížíte si Prahu? ● Ano, ________ .
○ Otec myje auto? ● Ne, ________ .
○ Znáš mého bratra? ● Ne, ________ .
○ Prosím vás, máte na mě čas? ● Ano, ________ .
○ Je pro vás čeština těžká? ● Ano, ________ .
○ To kupuješ pro mě? ● Ano, ________ .

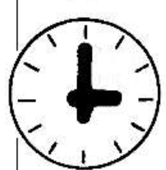
MŮJ DEN

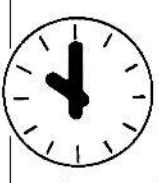
Je sedm hodin ráno
Jak začíná můj den? Začíná brzo – vstávám už v sedm hodin, protože nerad pospíchám. Myju se, oblékám se, potom dlouho snídám a čtu noviny. Čtu už české noviny, ale je to pro mě těžké. Škola není daleko, jdu tam pěšky.

Je deset hodin dopoledne
Ještě mám češtinu. Už dvě hodiny sedím ve třídě, za chvíli čeština končí. Piju minerálku a poslouchám učitele. Myslím už na práci. Náš učitel se na něco ptá, já ale nerozumím. Odpovídá kolega. Ještě začínáme číst nový text.

Jsou tři hodiny odpoledne
Dneska končím práci brzo a jdu domů. Potom ale vidím Petra. „Co tady děláš?" ptám se. „Mám v Praze nějakou práci," odpovídá Petr. Mám velkou radost, že ho vidím. Petr je můj přítel, ale nebydlí v Praze. Dlouho spolu mluvíme, ptám se, jak se má, co dělá, jak se má jeho rodina. Petr má asi hodinu volno, jdeme na procházku a prohlížíme si starou Prahu.

Je deset hodin večer
Už ležím v posteli, ale ještě nespím. Čtu zajímavou knihu. Na televizi se nedívám, protože tam není dobrý program. Čtu už jednu hodinu a začínám být unavený. Myslím na celý den. Už nečtu a neposlouchám rádio. Za chvíli jdu spát.

KAM JDU? → ☐ ***Where am I going?*** **KDE JSEM?** ⊡ ***Where am I?***

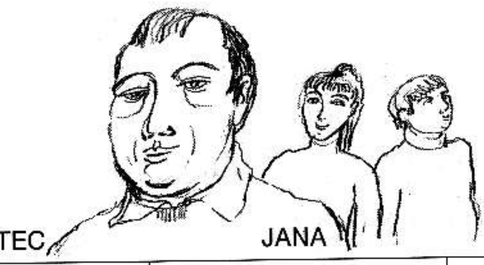
Czech has different adverbs to express the direction (kam?) and the place (kde?):

Jde sem. *(He is coming here.)* X **Je tady.** *(He is here.)*

Jdu **tam**.	*I am going there.*	Jsem **tam**.	*I am there.*
Jde **sem**.	*He is coming here.*	Je **tady**.	*He is here.*
Jdu dom**ů**.	*I am going home.*	Jsem dom**a**.	*I am at home.*
Jdu na procház**ku**.	*I am going for a walk.*	Jsem na procház**ce**.	*I'm on a walk.*
Jdu na poš**tu**.	*I am going to the post office.*	Jsem na poš**tě**.	*I am at the post office.*

(na + Acc) The nouns, too, have a different form. (na + Loc)

CO DĚLAJÍ?

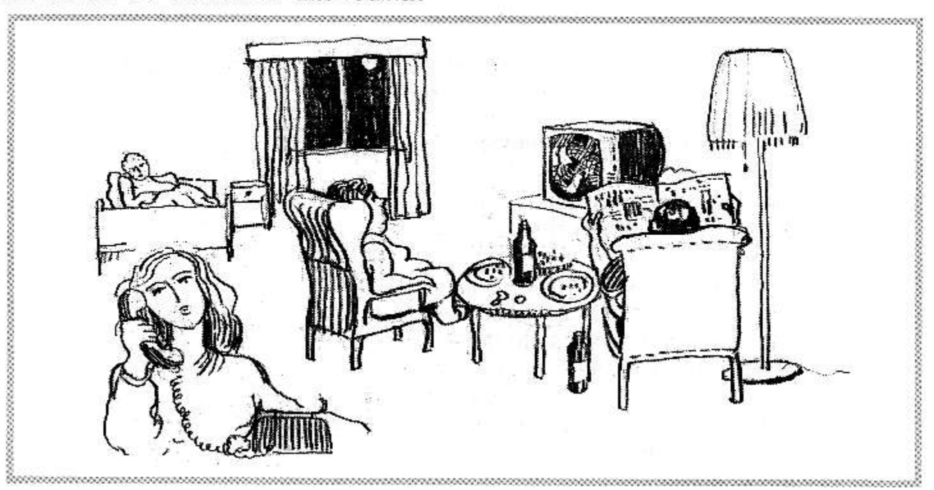
	OTEC	JANA	PETR
7 h ráno	Už je v práci a začíná pracovat.	Vstává a obléká se.	Ještě spí.
12 h	Obědvá v restauraci. Pospíchá, nemá čas.	Má přestávku ve škole. Odpočívá a prohlíží si něco.	Sedí v pokoji a čte si. Asi je nemocný, protože není ve škole.
4 h odpol.	Jde domů. Je unavený. Vidí nějakého pána a zdraví ho: Dobrý den.	Jana a její kamarád sedí v kavárně. Mají radost, mluví spolu, pijou kávu.	Je stále doma. Už nesedí; teď leží v posteli a dívá se na televizi. Není rád doma sám.
8 h večer	Odpočívá. Sedí v pokoji a čte noviny.	Jana telefonuje a neodpovídá na jeho otázku. →	Petr večeří a ptá se na školu.
11 h v noci	Spí.	Něco píše. Na stole má slovník a knihu. Asi studuje.	Spí.

Cv

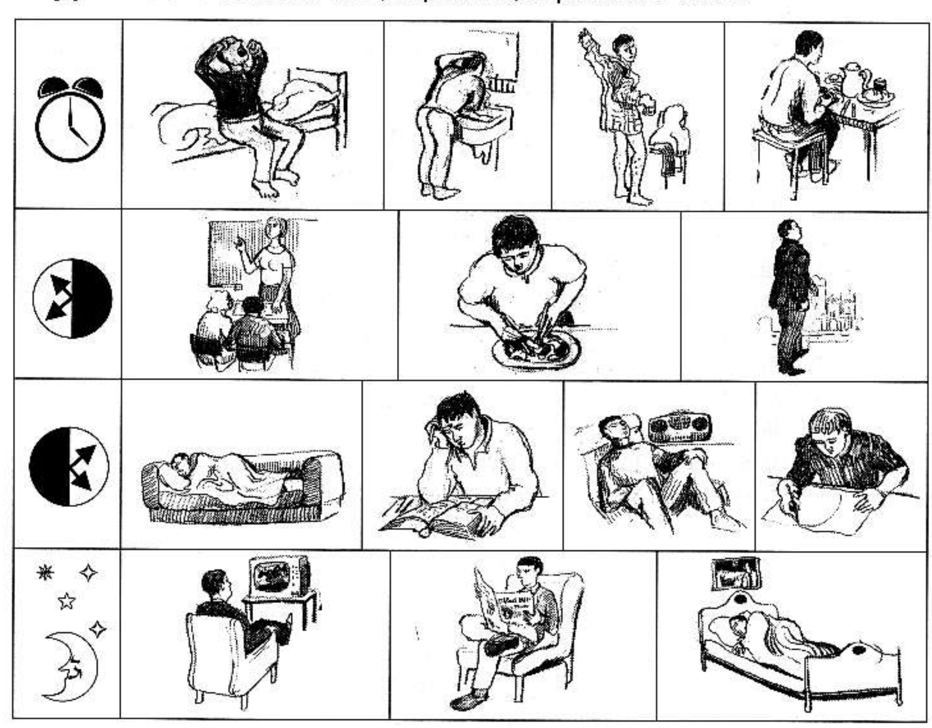
❐ 9. Odpovězte. *(Answer.)*

1. Co dělají otec, Jana a Petr
   - v 7 hodin ráno?
   - ve 12 hodin?
   - ve 4 hodiny odpoledne?
   - v 8 hodin večer?
   - v 11 hodin v noci?
2. Kdo má hezký den? Kdo má špatný den? Proč? Kdo dlouho pracuje?
3. OTEC: Je otec v 7 hodin ráno ještě doma? Kde je? Pracuje hodně celý den? Kde obědvá? Kdy končí svou práci? Kam jde potom? Má večer volno?
   JANA: V kolik hodin Jana vstává? Kde je celé dopoledne? Má hezké odpoledne? Proč? Je večer doma? Jde brzo spát? Má dlouhý den? Co dělá v noci?
   PETR: Proč je Petr celý den doma? Jak dlouho spí? Co dělá celý den? Je rád doma sám?
4. Co dělá otec celý den? Co Jana? Co Petr?

❐ 10. Co vidíte? Co dělá večer tato rodina?

❐ 11. Jaký je váš den? Co děláte ráno, dopoledne, odpoledne a večer?

○ **Describe your daily routine.** (Popište svůj denní program.)

□ 12. Ptejte se svého kolegy, jestli to dělá také.
(Ask your colleague if he does these things too.)

○ Odpoledne nakupuju ve městě. ● **Taky odpoledne nakupuješ?**

○ Večer dlouho pracuju.
○ Ráno v osm jsem už ve firmě.
○ Večer odpočívám.
○ Můj den začíná v sedm hodin.
○ Obědvám v jednu hodinu.

○ *I speak Czech at work.*
○ *I like drinking coffee.*
○ *I am reading an interesting book.*
○ *I am in a hurry in the morning.*
○ *We write long exercises in the classroom.*
○ *I get up at 8 o'clock in the morning.*
○ *I am going home.*
○ *I am at home.*
○ *At 12 o'clock I am already sleeping.*

□ 13. Doplňte ke slovesům vhodná slova. *(Add suitable words to the verbs.)*

Bratr se dívá na televizi. – ____________ se dívají ____________.
Bratr a sestra se dívají **na tenis**.

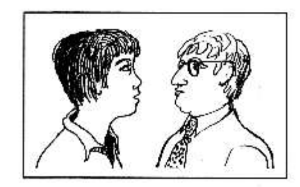
1. Poslouchám rádio. – __________ poslouchají ______________.
2. Nerozumím anglicky. – __________ nerozumějí ______________.
3. Telefonuješ domů? – Telefonujete ______________?
4. Máš dneska večer čas? – Máte ______________?
5. Matka má ráda operu. – __________ mají rádi ______________.
6. Pracuju v bance. – __________ pracujou ______________.
7. Jdu pěšky, protože to není daleko. – Nejdou ______________.
8. Bydlím v Brně. – __________ bydlí ______________.
9. Mluvím dobře česky. – Mluvíme ______________.
10. To jsou tvoje noviny? A čteš je? – __________ čte ______________.
11. Kolega něco píše. – Píšu ______________.

□ 14. Doplňte zájmena. *(Fill in the pronouns.)*

Mám **nový mobilní telefon**. Vidíš **ho** tamhle.

1. Máš **nové rádio**. Proč _______ neposloucháš?
2. Jím rád **pizzu.** Jíš _______ taky rád?
3. V obchodě mají **knihu a slovník**. Prohlížím si _______.
4. Často piju **kávu**. Mám _______ moc rád.

5. To jste **vy**! Jsem rád, že _______ vidím.
6. Mám rád **svou rodinu**. Často na _______ myslím.
7. To je **tvůj** přítel. Proč _______ nezdraví?
8. **Tomáš** tady není. Jdu pro _______.
9. Studuj**eme** češtinu. Je pro _______ těžká.
10. Profesor vysvětluje **českou gramatiku**. Vysvětluje _______ dobře.
11. Už js**em** tady. Máš pro _______ ty noviny?
12. **Ty** ještě nejsi ve třídě? Profesor se už na _______ ptá.
13. Máme **novou televizi**. Často se ale na _______ nedíváme.
14. Dnes není na češtině **Susan**. Učitelka se na _______ ptá.
15. To je **můj otec a moje matka**. Často na _______ vzpomínám.
16. Zn**ám** Martina dlouho. On _______ zná taky dobře.

❐ 15. Tvořte dialogy. *(Construct dialogues.)*

a) ● Proč

máš radost
vstáváš brzo
pospícháš
se nedíváš na televizi
ještě nespíš
jsi unavený
?

○ Protože

začínám pracovat už v 8 hodin.
je v Praze kamarádka.
tam není zajímavý program.
za chvíli začíná čeština.
hodně pracuju.
čtu moc zajímavou knihu.

b) ● Petr

čte
myslí na
je

nový film.
v kině.
zajímavou knihu.
v divadle.
program v televizi.

○ Jak se jmenuje

ten
ta
to

kino
kniha
divadlo
program
film
?

c) ● Je / Jsou

7 hodin ráno.
10 hodin dopoledne.
2 hodiny odpoledne.
9 hodin večer.
11 hodin večer.
5 hodin odpoledne.

Co dělá Petr?

○ Snídá doma.
Už spí.
Čte si v posteli.
Sedí v kavárně.
Je ve škole na češtině.
Je v práci.

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* ○ Jsou tři hodiny. ● Co, už jsou tři?

b) *Reagujte:*
○ Jsou tři hodiny. **● Co, už jsou tři?**
○ Je pět hodin. **● Co, už je pět?**
○ Je sedm hodin. **● Co, už je sedm?**
○ Jsou dvě hodiny. **● Co, už jsou dvě?**
○ Jsou čtyři hodiny. **● Co, už jsou čtyři?**
○ Je dvanáct hodin. **● Co, už je dvanáct?**

2. a) *Poslouchejte:*
○ V kolik hodin začíná škola? V osm, nebo v devět? ● Začíná už v osm.

b) *Odpovězte:*
○ V kolik hodin začíná škola? V osm, nebo v devět? **● Začíná už v osm.**
○ V kolik hodin začíná kino? V pět, nebo v šest? **● Začíná už v pět.**
○ V kolik hodin začíná čeština? V deset, nebo v jedenáct? **● Začíná už v deset.**
○ V kolik hodin začíná divadlo? V sedm, nebo v osm? **● Začíná už v sedm.**
○ V kolik hodin začíná přestávka? V jednu, nebo ve dvě? **● Začíná už v jednu.**

3. a) *Poslouchejte:* ○ Jana už sedí ve třídě? ● Ne, ještě nesedí.

b) *Odpovězte:*
○ Jana už sedí ve třídě? **● Ne, ještě nesedí.**
○ Jana už leží v posteli? **● Ne, ještě neleží.**
○ Jana už mluví česky? **● Ne, ještě nemluví.**
○ Jana už rozumí dobře? **● Ne, ještě nerozumí.**
○ Jana už bydlí v Praze? **● Ne, ještě nebydlí.**

4. a) *Poslouchejte:* ○ Co děláš ráno v sedm? Vstáváš? ● Ano, vstávám.

b) *Odpovězte:*
○ Co děláš ráno v sedm? Vstáváš? ● **Ano, vstávám.**
○ Co děláš ráno v sedm? Oblékáš se? ● **Ano, oblékám se.**
○ Co děláš ráno v sedm? Myješ se? ● **Ano, myju se.**
○ Co děláš ráno v sedm? Snídáš? ● **Ano, snídám.**
○ Co děláš ráno v sedm? Piješ kávu? ● **Ano, piju kávu.**
○ Co děláš ráno v sedm? Studuješ? ● **Ano, studuju.**

5. a) *Poslouchejte:* ○ Co dělá otec? ● Petr se ptá, co dělá otec.

b) *Reagujte:*
○ Co dělá otec? ● **Petr se ptá, co dělá otec.**
○ Co dělá maminka? ● **Petr se ptá, co dělá maminka.**
○ Jak se má Jana? ● **Petr se ptá, jak se má Jana.**
○ Jak se má bratr? ● **Petr se ptá, jak se má bratr.**
○ Jaká je škola? ● **Petr se ptá, jaká je škola.**
○ Jaký je ten program v televizi? ● **Petr se ptá, jaký je ten program v televizi.**

6. a) *Poslouchejte:* ○ Co děláš? ● Petr se mě ptá, co dělám.

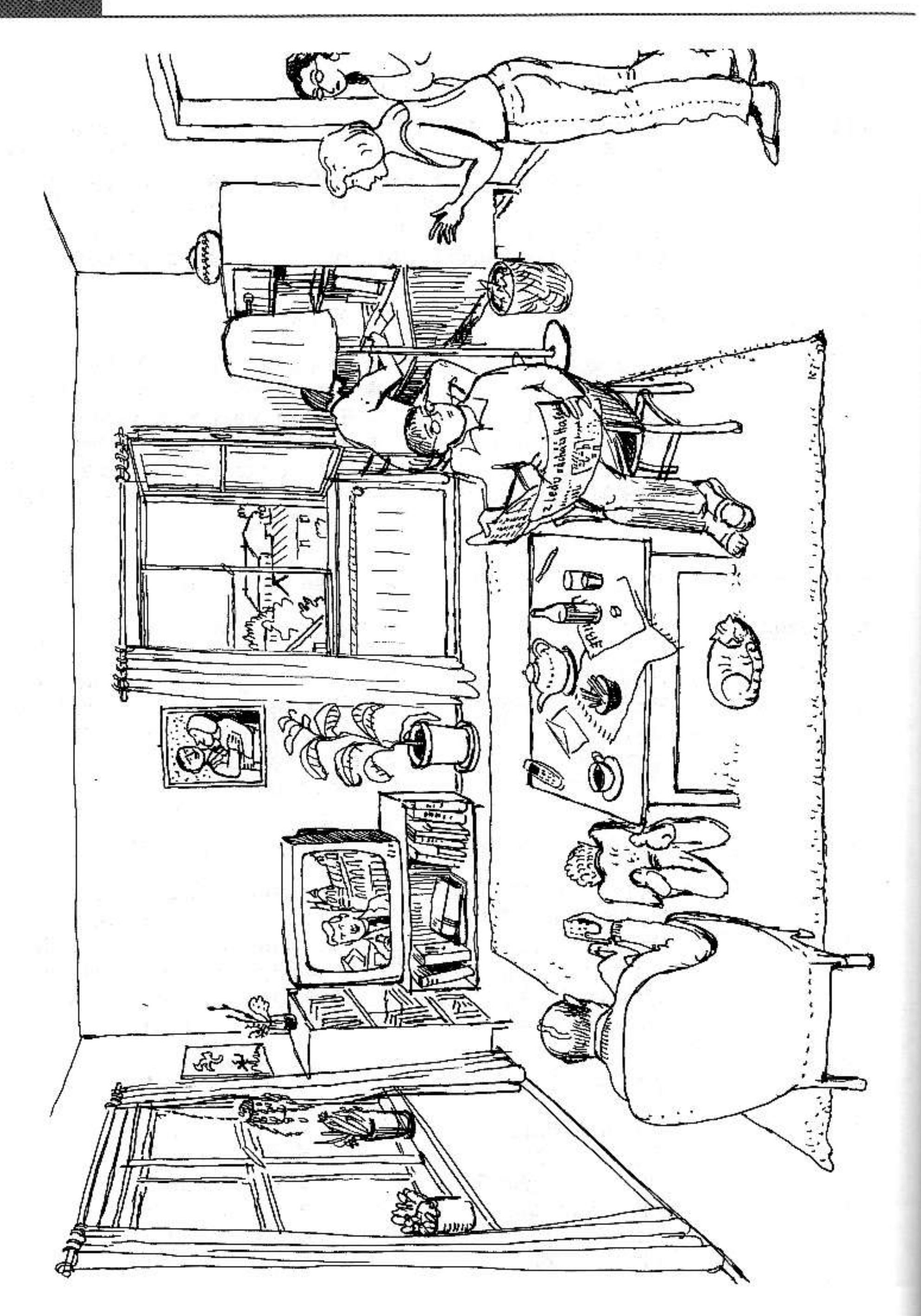
b) *Reagujte:*
○ Co děláš? ● **Petr se mě ptá, co dělám.**
○ Jak se máš? ● **Petr se mě ptá, jak se mám.**
○ Proč jdeš domů? ● **Petr se mě ptá, proč jdu domů.**
○ Proč nepiješ kávu? ● **Petr se mě ptá, proč nepiju kávu.**
○ Co čteš? ● **Petr se mě ptá, co čtu.**
○ Kde pracuješ? ● **Petr se mě ptá, kde pracuju.**
○ Na co myslíš? ● **Petr se mě ptá, na co myslím.**

7. a) *Poslouchejte:* ○ Kde bydlíš? V Praze? ● Ano, bydlím v Praze.

b) *Odpovězte:*
○ Kde bydlíš? V Praze? ● **Ano, bydlím v Praze.**
○ Na koho myslíš? Na rodinu? ● **Ano, myslím na rodinu.**
○ Na co se ptáš? Na tu knihu? ● **Ano, ptám se na tu knihu.**
○ Kam jdeš? Na procházku? ● **Ano, jdu na procházku.**
○ Koho vidíš? Profesora? ● **Ano, vidím profesora.**
○ Co piješ? Kávu? ● **Ano, piju kávu.**

8. a) *Poslouchejte:* ○ Vidíš ten obraz? ● Ano, vidím ho.

b) *Odpovězte:*
○ Vidíš ten obraz? ● **Ano, vidím ho.**
○ Vidíš tu paní? ● **Ano, vidím ji.**
○ Vidíte ten obchod? ● **Ano, vidím ho.**
○ Vidíte nemocnici? ● **Ano, vidím ji.**
○ Vidíte toho pána? ● **Ano, vidím ho.**
○ Vidíte tam kino? ● **Ano, vidím ho.**

LEKCE 4

Topic:

DAYS OF THE WEEK.

WHERE DO WE GO?

WHERE ARE YOU FROM?

You will learn how to

- say where you are from
- talk about arriving and departing
- say what means of transport you will use
- plan a journey
- find your way around a Czech railway station
- say that you want to or can do something
- tell people about things you have to do

Days of the week (p. 81) • Verb aspect (p. 81) • Future tense of the verb "to go" (p. 82) • Genitive case of nouns in singular (p. 84) • Modal verbs (p. 86) • Verb "to want" (p. 89) • Instrumental case – "čím?" (p. 93) • Neither – nor (p. 93)

Odkud jsi?

Z Londýna. A ty?

Já jsem z Prahy.

Do Prahy brzo pojedu.

ani – ani	*neither – nor*
autobus M	*bus*
autobusem	*by bus*
autobusový, -á, -é	*bus*
až	*(not) until, as far as*
čekat na +Acc, **-ám**	*to wait for, I wait*
čím?	*by what?*
číslo N	*number*
čtvrtek M	*Thursday*
do +Gen	*to, into*
francouzsky	*French*
hodit se, hodí se	*to suit, it suits*
hrát, hraju	*to play, I play*
chtít, chci	*to want, I want*
informace F	*information*
jestli	*if, whether*
jízdenka F	*ticket*
jízdenky pl	*tickets*
každý, -á, -é	*every, each*
koupit +Acc, **-ím**	*to buy, I will buy*
kouřit, -ím	*to smoke, I smoke*
který, -á, -é	*who, which*
místenka F	*seat-reservation ticket*
místo N	*place*
moct, můžu	*to be able, I can*
muset, musím	*to have to, I must*
nádraží N	*station*
náměstí N	*square*
nástupiště N	*platform*
nastupovat	*to get in/on*
nastupuju	*I get in/on*
neděle F	*Sunday*
nejdřív(e)	*first of all*
někdo	*somebody*
Německo N	*Germany*
německy	*German*
nic	*nothing*
odejít	*to leave (on foot)*
odejdu	*I will leave*
odjet	*to leave (by vehicle)*
odjedu	*I will leave*
odkud	*from where*
pátek M	*Friday*
peníze M pl	*money*
platit +Acc, **-ím**	*to pay, I pay*
podívat se na +Acc	*to look at*
-ám se	*I will look at*
pokladna F	*cash desk*
pondělí N	*Monday*
pošta F	*post office*
pozdě	*late*
prosím (tě, vás)	*please*
proto	*therefore, that is why*
přijet	*to arrive (by vehicle)*
přijedu	*I will arrive*
přijít	*to arrive (on foot)*
přijdu	*I will arrive*
říkat, říkám	*to say, I say*
samozřejmě	*of course*
smět	*to be allowed*
smím	*I may*
sobota F	*Saturday*
stačit	*to be enough*
to stačí	*it is enough*
středa F	*Wednesday*
teprve	*only, not until*
těšit se na +Acc	*to look forward to*
těším se	*I am looking f. to*
tramvaj F	*tram*
trochu	*a little*
učit se, učím se	*to learn, I learn*
umět	*to know (how to)*
umím	*I know (how to)*
úterý N	*Tuesday*
uvidět, uvidím	*to see, I will see*
vařit +Acc, **-ím**	*to cook, I cook*
víkend M	*weekend*
vlak M, **vlakem**	*train, by train*
vrátit se	*to come back*
vrátím se	*I will come back*
vybírat si +Acc	*to choose*
vybírám si	*I choose*
výborně	*well done*
výlet M	*trip*
vystupovat	*to get off/out*
vystupuju	*I get off/out*
z(e) +Gen	*from*

Gr

DAYS OF THE WEEK (DNY V TÝDNU)

Který den je dnes? — *What day is today?*

Dnes je			Today is
	pondělí	N	*Monday*
	úterý	N	*Tuesday*
	středa	F	*Wednesday*
	čtvrtek	M	*Thursday*
	pátek	M	*Friday*
	sobota	F	*Saturday*
	neděle	F	*Sunday*

Kdy? v +Acc — *When?*

v(e) + day: **v sobotu** *(on Saturday)*
+ time: **v jednu hodinu** *(at one o'clock)*

	on
v pondělí	*Monday*
v úterý	*Tuesday*
ve středu	*Wednesday*
ve čtvrtek	*Thursday*
v pátek	*Friday*
v sobotu	*Saturday*
v neděli	*Sunday*

Gr

VERB ASPECT (SLOVESNÝ VID)

In comparison with the well-developed system of tenses in English, Czech has only three verb tenses: present tense, future tense and past tense.
The Czech verb, however, has a specific grammatical category – the aspect. By means of the aspect the same action can be expressed as completed (perfective) or simply in progress, continuous (imperfective).

Často **kupuju** jízdenky já, ale dneska je **koupí** bratr.
It's me who usually buys the tickets but today it's my brother who is buying them.
(imperfective action) (perfective action)

Aspect — **imperfective** / **perfective**

Vid — imperfektivní, nedokonavý (impf) / perfektivní, dokonavý (pf)

Most Czech verbs have both forms: imperfective and perfective.

psát (impf) – **napsat** (pf) *(to write),* **platit** (impf) – **zaplatit** (pf) *(to pay),* **dívat se** (impf) – **podívat se** (pf) *(to look),* **kupovat** (impf) – **koupit** (pf) *(to buy)*

The Imperfective Aspect of Verbs expresses uncompleted actions, actions in progress and repeated actions – it can be in **the present, the past or the future tense.**

The Perfective Aspect of Verbs expresses the idea of completion – it can express **the past or the future – never the present.**

platit (impf verb): **Platím** pivo.
I am paying for the beer. (= the present)

dívat se (impf): *to look*	**dívám se** *I look*
kupovat (impf): *to buy*	**kupuju** *I buy*
vidět (impf): *to see*	**vidím** *I see*
vracet se (impf): *to come back*	**vracím se** *I come back*

zaplatit (pf verb): **Zaplatím** pivo.
I will pay for the beer. (= the future)

podívat se (pf): *to look*	**podívám se** *I will look*
koupit (pf): *to buy*	**koupím** *I will buy*
uvidět (pf): *to see*	**uvidím** *I will see*
vrátit se (pf): *to come back*	**vrátím se** *I will come back*

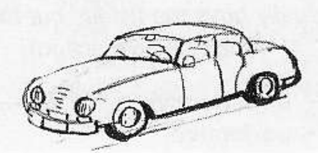
VERB "TO GO" – THE FUTURE TENSE

	PRESENT T.	FUTURE TENSE			
JÍT *TO GO*	**jdu** *I am going*	**PŮJDU** *I will go*	**přijdu** *I will come*	**odejdu** *I will leave*	PŘIJÍT ODEJÍT
JET *TO GO* *(by vehicle)*	**jedu** *I am going* *(by vehicle)*	**POJEDU** *I will go* *(by vehicle)*	**přijedu** *I will come* *(by vehicle)*	**odjedu** *I will leave* *(by vehicle)*	PŘIJET ODJET

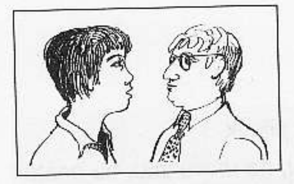
Prefixes of direction: **PŘI-** ⟶ ● (motion towards)
OD(E)- ● ⟶ (motion away)

Půjdeme do kina.
We will go to the cinema.

Pojedeme autem.
We will go by car.

• Pojedeš v sobotu do Prahy?
○ Ne, nepojedu, nemám čas.

• Kdy pojedeš do Prahy?
○ Až v pátek odpoledne.

• Pojedeš sám?
○ Ne, pojede taky Tomáš.

• Pojedete tam vlakem?
○ Ne, autobusem.

• Kdy přijede Jana?
○ Zítra ráno v 8 hodin.

• Vrátíte se ještě dneska?
○ Ne, až zítra v jednu.

• Kdy se vrátíš?
○ Vrátím se asi až v neděli večer.

• Kdy přijdeš? V sobotu, nebo v neděli?
○ V sobotu. V neděli už něco mám.

• Kde je program? Podívám se, co je v televizi.
○ Je tamhle na stole.

• Půjdeš dneska večer do kina?
○ Nepůjdu, bohužel nemám čas.

• Kdo ještě půjde do kina?
○ Myslím, že ještě půjde Petr.

• Kdo to zaplatí?
○ Já to zaplatím.

• Přijde ještě někdo?
○ Asi Pavel.

• Půjdete taky?
○ Ano, půjdu rád.

• V kolik hodin jede vlak?
○ V osm večer.

• Koupíš jízdenky?
○ Koupím. Za chvíli půjdu na nádraží.

• Ty už jdeš?
○ Ještě ne. Odejdu až za chvíli.

nastupuju do auta
nastupovat do + Gen
("na-": motion upwards)

vystupuju z auta
vystupovat z, ze + Gen
("vy-": motion outwards)

Gr

KAM JDEŠ?
(Where are you going?)

1) **NA** + Acc
- M na výlet, na koncert, na piknik
- F na procházku, na fakultu, na univerzitu, na poštu
- N na nádraží, na náměstí

Also:

Jdu na kávu (na kafe).	*I am going for a coffee.*
Jdu na pivo.	*I am going for a beer.*
Jdu na tenis, na fotbal.	*I am going to play tennis, football.*
Jdu na ryby.	*I am going fishing.*

2) **DO** + Gen

Jdu **do obchodu.**	*I am going to the shop.*
Jedu **do Prahy.**	*I am going to Prague.*

GENITIVE CASE OF NOUNS IN SINGULAR (GENITIV SINGULÁRU SUBSTANTIV)

	Mi – ending in hard or neutr. cons. **h ch k g r d t n b f l m p s v z**	F -a N -o	Mi+F – ending in soft c. **ž š č ř c j ď ť ň** some Mi+F – ending in -l, F+N – in **-e**	
Mi	do obchod**u**, do vlak**u**, do hotel**u**, do autobus**u**, do New York**u**	**-U**	do pokoj**e**	**-E**
F	do Prah**y**, do Kanad**y**, do Evrop**y**, do škol**y**, do tříd**y**, do kavárn**y**, do koupeln**y**, do bank**y**	**-Y**	do nemocnic**e**, do restaurac**e**, do Franci**e**, do Angli**e**, do Asi**e**, do skřín**ě**, do postel**e**	
N	do měst**a**, do kin**a**, do divadl**a**, do Brn**a**, do Skotsk**a**, do Irsk**a**, do metr**a**, do okn**a**, do centr**a**	**-A**	do moř**e**	

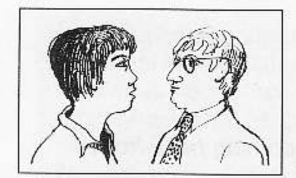
ODKUD JDEŠ? **Z, ZE** + Gen *Where are you coming from?* *from*

z obchod**u**, **z** výlet**u**, **z** hotel**u**, **z** pokoj**e**
ze škol**y**, **z** fakult**y**, **z** pošt**y**, **z** prác**e**, **z** restaurac**e**
z kin**a**, **z** divadl**a**, **z** měst**a**, **z** Německ**a**, **z** nádraží

Gen sg Ma – see p. 182

ODKUD JSI? *Where are you from?*

z Montreal**u**, **z** Liverpool**u**
z Prah**y**, **z** Kanad**y**
z Brn**a**, **z** Chicag**a**
! **z** Londýn**a**, **z** Berlín**a**, **z** Řím**a**, **z** Tábor**a** (see p. 182)

- Odkud jste?
- Jsem z Austrálie, ze Sydney. A odkud jste vy?
- Z Kanady, z Montrealu.

- Odkud se vracíš tak pozdě?
- Ještě není tak pozdě. Jdu z kina.

- Kdy pojedeš do Anglie?
- Pojedu asi už v sobotu.

- Co děláš zítra?
- Pojedu na výlet.
- Kam?
- Na Moravu.

- Odkud jsi?
- Z Ostravy. A ty?
- Z Olomouce.

- Proč jdeš na nádraží?
- Jdu koupit místenku do Prahy.

- Odkud jede autobus do Plzně?
- Myslím, že z nástupiště číslo 11.

- Kdy se vrátí Petr z Brna?
- Asi ve středu.

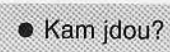
- Půjdeš taky do kina?
- Ne, půjdu na procházku.

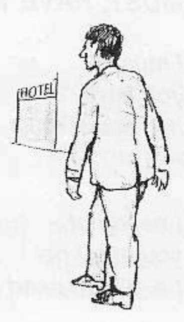
- Ahoj! Kam jdeš?
- Na kafe do kavárny Slavia. Půjdeš taky?

- Kdy se vrátíš z práce?
- Až večer.

- Dobrý den. Prosím vás, tenhle autobus jede na náměstí?
- Ne, tohle je číslo 5 a na náměstí jede číslo 6.
- Děkuju.

- Dobrý den. Prosím vás, jdu dobře na nádraží?
- Ano, tamhle vepředu už ho vidíte.

- Kam jdou?

Cv

1. Říkejte: kde jste, kam jdete / jedete, odkud se vracíte.
(Say: where you are, where you are going, where you are coming back from.)

	Jsem (v, na)	Jdu, jedu (do, na)	Vracím se z
nemocnice kavárna kino koncert nádraží park hotel univerzita obchod Praha pošta Anglie Morava			

Gr

MODAL VERBS (MODÁLNÍ SLOVESA)

MODAL VERBS + THE INFINITIVE

Musím **jít**. Můžeš **jít**.	*I have to go.* *You can go.*	Nesmím **jít**. Mám už **jít**?	*I must not go.* *Should I go already?*

MUSET — *MUST, HAVE TO*

Musím odejít. **Musíš** odejít. **Musí** odejít.	**Musíme** odejít. **Musíte** odejít. **Musí** odejít. **/-ejí**	*I must* *you must* *he, she, it must*	*we must leave* *you must leave* *they must leave*
nemusím **nemusíš** **nemusí**	**nemusíme** **nemusíte** **nemusí/-ejí**	*I need not* *you need not* *he, she, it need not*	*we need not* *you need not* *they need not*

Musím už odejít, nemám čas.	*I have to go already, I do not have time.*
Musím si koupit jízdenku.	*I have to buy a ticket.*
Musím se hodně učit.	*I must learn a lot.*
Musíme se podívat, v kolik hodin jede vlak.	*We have to inquire when our train leaves.*
Musím jít pěšky, autobus už nejede.	*I have to go on foot, my bus does not go any more.*
Zítra musím vstávat v šest.	*Tomorrow I must get up at six (o'clock).*
Musím být v práci v osm.	*I must be at work at eight (o'clock).*
Musím jít spát, jsem unavený.	*I must go to bed, I am tired.*
Nemusím dělat nic.	*I do not have to do anything.*
Musím? – NEMUSÍŠ.	*Must I? – YOU DON'T HAVE TO.*

! The positive and negative forms of Czech modal verbs do not always correspond with their English equivalents. Eg **I must = musím**
I must not = nesmím So take care!

SMĚT

TO BE ALLOWED, MAY

Smím jít.	**Smíme** jít.	*I may go*	*we may go*
Smíš jít.	**Smíte** jít.	*you may go*	*you may go*
Smí jít.	**Smí/Smějí** jít.	*he, she, it may go*	*they may go*

Nesmím kouřit.	**Nesmíme** kouřit.	*I must not smoke*	*we must not smoke*
Nesmíš kouřit.	**Nesmíte** kouřit.	*you must not smoke*	*you must not smoke*
Nesmí kouřit.	**Nesmí/-ějí** kouřit.	*he, she, it must not smoke*	*they must not smoke*

„Smím jít do kina?" ptá se bratr.	*"May I go to the cinema?" asks brother.*
„Ano, smíš," odpovídá matka.	*"Yes, you may," answers mother.*
„Ne, nesmíš," odpovídá otec.	*"No, you mustn't," answers father.*
NESMÍŠ!	*YOU MUSTN'T!*

MOCT

TO BE ABLE, CAN

Můžu (mohu) jít.	**Můžeme** jít.	*I can go*	*we can go*
Můžeš jít.	**Můžete** jít.	*you can go*	*you can go*
Může jít.	**Můžou (mohou)** jít.	*he, she, it can go*	*they can go*

nemůžu (nemohu)	**nemůžeme**	*I cannot*	*we cannot*
nemůžeš	**nemůžete**	*you cannot*	*you cannot*
nemůže	**nemůžou (nemohou)**	*he, she, it cannot*	*they cannot*

Můžeš mi ukázat tu knihu?	*Can you show me the book?*
Už můžeme jít domů.	*We can already go home.*
Můžeš se vrátit domů v sedm?	*Can you come home at seven?*
Můžu tady kouřit?	*Can I smoke here?*
Můžete to zkontrolovat?	*Can you check it?*
Nemůžu jet do Prahy, nemám čas.	*I cannot go to Prague, I do not have time.*
Ještě nemůžou odjet.	*They cannot leave yet.*
Nemůžete přijít už v osm? = Můžete přijít už v osm?	*Can you come as early as eight?*
– Můžu. – Bohužel nemůžu.	*– I can. – I'm afraid I can't.*

UMĚT

TO KNOW / TO KNOW HOW TO

Umím česky.	**Umíme** česky.	*I know Czech.*	*We know Czech.*
Umíš anglicky?	**Umíte** anglicky?	*Do you know English?*	*Do you know English?*
Umí německy.	**Umí** německy. **Umějí** německy.	*He, she, it knows German.*	*They know German.*

neumím	**neumíme**	*I do not know*	*we do not know*
neumíš	**neumíte**	*you do not know*	*you do not know*
neumí	**neumí/-ějí**	*he, she, it does not know*	*they do not know*

Umíš hrát tenis?	*Do you know how to play tennis?*
Umím vařit dobrou kávu.	*I know how to make good coffee.*
Umějí už mluvit česky?	*Do they already know Czech?*
Umíte francouzsky?	*Do you know French?*
Tomáš neumí dobře anglicky.	*Tom does not know English well.*

UMÍM ČESKY – **"umět" + adverbs** (česky, německy, anglicky, francouzsky, rusky, ...)

"TO KNOW" – In Czech it has several meanings (see p. 111).

		I		*I*	*you*	*s/he*	*we*	*you*	*they*
to have to	**muset**	**musím**	**nemusím**	**-ím,**	**-íš,**	**-í,**	**-íme,**	**-íte,**	**-í, -ejí**
to be allowed to	**smět**	**smím**	**nesmím**	**-ím,**	**-íš,**	**-í,**	**-íme,**	**-íte,**	**-í, -ějí**
to be able to	**moct**	**můžu**	**nemůžu**	**-u,**	**-eš,**	**-e,**	**-eme,**	**-ete,**	**-ou**
to know / to know how to	**umět**	**umím**	**neumím**	**-ím,**	**-íš,**	**-í,**	**-íme,**	**-íte,**	**-í, -ějí**

MÍT NĚCO UDĚLAT *SHOULD / OUGHT TO / TO BE TO*

Mám jít.	**Máme** jít.	*I should / ought to go*	*we should / ought to go*
Máš jít.	**Máte** jít.	*you should / ought to go*	*you should / ought to go*
Má jít.	**Mají** jít.	*he, she, it should / ought to go*	*they should / ought to go*

Nemám jít.	**Nemáme** jít.	*I am not to go*	*we are not to go*
Nemáš jít.	**Nemáte** jít.	*you are not to go*	*you are not to go*
Nemá jít.	**Nemají** jít.	*he, she, it is not to go*	*they are not to go*

Máš koupit lístek i pro Petra.	*You should / ought to buy a ticket for Peter too.*
Máme tam jít?	*Should we go there?*
Mám tam být celý den.	*I ought to be there the whole day.*
Mám přijít v sobotu?	*Should I come on Saturday?*
Nemáme už vystupovat?	*Shouldn't we get off now? Aren't we to get off now?*

TO WANT (CHTÍT)

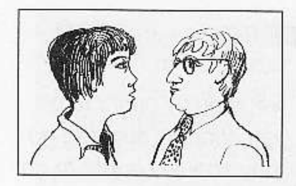
Chci jít na procházku.	**Chceme** jet na výlet.	*I want*	*we want*
Chceš jít na procházku?	**Chcete** jet na výlet?	*you want*	*you want*
Chce jít na procházku.	**Chtějí** jet na výlet.	*he, she, it wants*	*they want*

nechci	**nechceme**	*I do not want*	*we do not want*
nechceš	**nechcete**	*you do not want*	*you do not want*
nechce	**nechtějí**	*he, she, it does not want*	*they do not want*

Chci jít domů, jsem unavená.	*I want to go home, I am tired.*
Chceš jet taky do Prahy? – Chci.	*Do you want to go to Prague too? – I do.*
Chceš kávu? = Nechceš kávu? – Děkuju, rád.	*Do you want coffee? – Thank you, it would be a pleasure.*
Chcete jít taky do kina? – Chci, ale nemám čas.	*Do you want to go to the cinema too? – I want to, but I do not have time.*
Chci se podívat do města.	*I want to look around the town.*
Nechci se vrátit.	*I do not want to come back.*
Nechci si to koupit.	*I do not want to buy it.*

● **Nechceš** (spát / vstávat / večeřet / hrát / ho vidět / vařit / se učit) ? **Tak nemusíš.**

● Chcete se učit česky?
○ Ano, chci.

● Umíte taky anglicky?
○ Jenom trochu.

● Ty už jdeš? Já ještě obědvám.
○ V jednu musím být v práci, přijde jeden klient.

● Tomáši, už musíš vstávat. Je sedm hodin.
○ Už sedm? Tak to musím pospíchat. Nechci přijít pozdě.

● Chceš něco v obchodě?
○ Ne, děkuju, nechci nic.

● Smím tady kouřit?
○ Ne, tady nesmíte kouřit.

● Mám jet do divadla autem?
○ Můžeš jít pěšky, není to daleko.

● Nechci tam jít sama. Nepůjdeš taky?
○ Bohužel nemůžu.

● Můžete přijít až v deset? V devět se mi to nehodí.
○ Můžeme. Tak v deset na shledanou.

Cv

2. Tvořte věty. *(Form sentences.)*

○ NEMŮŽU ○ CHCI ○ MUSÍM ○ NESMÍM ○ MŮŽU ○ NECHCI

hodně mluvit česky
dlouho číst
odjet až v neděli
mít velkou rodinu
ještě zaplatit
nic pít
se na to podívat
na tebe čekat
se vrátit pozdě
už odejít
pít alkohol
přijít zítra večer

❐ 3. Zeptejte se kolegy, jestli chce něco dělat.
(Ask your colleague whether he wants to do st.)

• CHCEŠ • CHCETE	jet do ________? jít do ________? jít na ________? si koupit ________? se podívat na ________? se taky učit ________? se vrátit ________?

❐ 4. Řekněte Tomášovi, že to musí udělat také. *(Tell Tom that he must also do it.)*

○ Čtu už české noviny. • **Tomáši, musíš taky číst** české noviny.

○ Koupím lístky do divadla.
○ Už končím.
○ Hodně pracuju.
○ Nakupuju na víkend.
○ Obědvám v restauraci Lípa.
○ Píšu úkol.
○ Piju čaj.
○ Večer jdu brzo spát.

❐ 5. Přítel se vás ptá, vy mu odpovězte. *(A friend is asking you; answer him.)*

○ Můžu se vrátit až ve 12? • Ano, můžeš.

○ Můžu mluvit anglicky? ○ Můžu v nemocnici kouřit? ○ Můžeš jít v sobotu na výlet? ○ Můžu večer přijít? ○ Můžeš jít už na oběd? ○ Můžu si číst tvoje noviny? ○ Máš čas? Můžeš jít nakoupit?	• Ano, můžeš / můžu. • Bohužel nemůžeš / nemůžu. • Ne, nesmíš.

❐ 6. Zeptejte se pana Kubáta, jestli může nebo umí ...
(Ask Mr Kubát if he can or knows how to ...)

○ go to a concert at 8 o'clock tomorrow • **Pane Kubáte, můžete** ________?
○ speak English well **umíte** ________?
○ buy one ticket
○ come to work as early as 7 o'clock in the morning
○ play football
○ have supper tonight in a restaurant

❒ 7. Tomáš se ptá, jestli má, nemá ... *(Tom asks if he should ... or should not ...)*

➠ ● Mám už jít nakupovat nebo ne?

○ Should I go shopping now?
○ Should I go to school now?
○ Should I make coffee now?
○ Should I get up now?
○ Shouldn't I come back now?
○ Shouldn't I be at work now?

● **Mám** ______________ **?**

● Co si mám obléknout?

○ ____________________

● Co mám dělat?

○ ____________________

❒ 8. Doplňte větu. *(Complete the sentence.)*

➠ Nechci teď pracovat, ale **chci odpočívat**.

1. Nechci koupit knihu, ale ____________________.
2. Dneska nemůžu jít, ale ____________________.
3. Nesmím kouřit, ale ____________________.
4. Nemáme tam být ve čtyři, ale ____________________.
5. Neumím dobře česky, ale ____________________.
6. Nemusím se dneska učit, ale ____________________.
7. Nemůže přijít každý, ale ____________________.
8. Nemusím odejít za chvíli, ale ____________________.
9. Nechtějí to dělat dneska, ale ____________________.

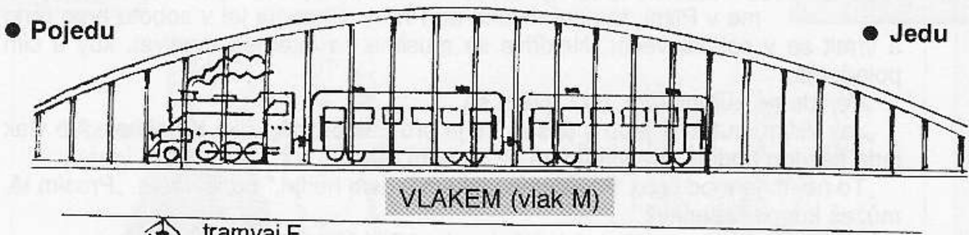
❒ 9. Řekněte s modálním slovesem nebo se slovesem „chtít". Pozor na tvar infinitivu. *(Say with the modal verb or with the verb "to want". Be careful with the form of the infinitive.)*

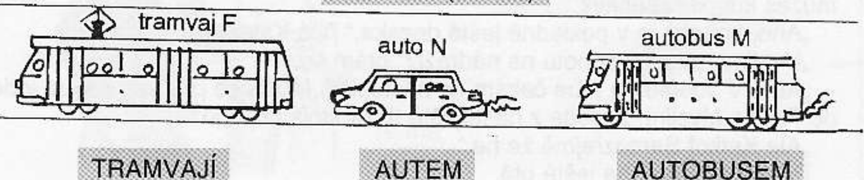
➠ Studuju češtinu. muset – **Musím studovat** češtinu.

1. Nakupujeme na víkend. muset
2. Jdete tam? muset
3. Zuzana a Jana odpovídají. muset
4. Už vystupujeme? máme
5. Jako úkol píšu nějaký dopis. mám
6. Dělám, co chci. moct
7. Oblékáme se, jak chceme. moct
8. Přijde, kdo chce. moct
9. Mám odpoledne volno. chtít
10. Nepřijdeme pozdě. chtít
11. Pan Kubát a paní Kubátová jedou do Prahy. chtít
12. Eva pracuje v obchodě. chtít
13. Co děláte večer? chtít

Gr

ČÍM POJEDETE? *(HOW WILL YOU TRAVEL?)*

Čím? = Instrumental case			
	M + N	**-EM**	**metrem, vlakem**
	F hard	**-OU**	**tužkou**
	F soft	**-Í**	**tramvají**

Píšu tužk**ou** a per**em**. — *I write with a pencil and a pen.*
Jím příbor**em**. — *I eat with cutlery.*
Myju se tepl**ou** vod**ou**. — *I wash myself with warm water.*

NOTE: **S, SE *(with)* + Instr. case** (more on p. 229)

Do kina půjdu **s** Alen**ou**. — *I will go to the cinema with Alena.*
Pojedu **s** přítelkyn**í**. — *I will go with my girlfriend.*
Jedeš sám, nebo **s** přítel**em**? — *Are you going alone or with a friend?*

Gr

(ANI) – ANI (NEITHER – NOR)

In Czech the negation of the verb

Do Prahy [ne] pojedu **(ani)** v sobotu **ani** v neděli.
I will go to Prague neither on Saturday nor on Sunday.

POJEDU DO PRAHY

Já a moje přítelkyně Kateřina chceme jet na výlet do Prahy. Bydlíme v Plzni, to není daleko do Prahy. Chceme jet v sobotu brzo ráno a vrátit se v sobotu večer. Nejdříve se musíme na internetu podívat, kdy a čím pojedeme.

„Pojedeme autobusem, ne?" ptám se.

„Jak vidím, autobus jede v deset. To je pro nás pozdě," říká Kateřina. „Ale vlak jede každou hodinu. Nepojedeme už v sedm ráno?"

„To ne, to je moc brzo. Pojedeme vlakem v osm hodin," odpovídám. „Prosím tě, můžeš koupit jízdenky?"

„Ano, koupím je v pokladně ještě dneska," říká Kateřina.

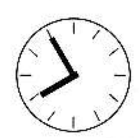
„Uvidíme se až v sobotu na nádraží?" ptám se.

„Ano. V sobotu na tebe čekám na nástupišti. Musíš se podívat, odkud jede vlak do Prahy. Myslím, že jede z nástupiště II. Nesmíš přijít pozdě!"

„Ale Katko! Samozřejmě že ne."

Potom se Kateřina ještě ptá, jestli můžu jít v pátek večer do kina. Bohužel nemůžu, protože ve čtvrtek i v pátek mám hodně práce. V sobotu a v neděli chci proto hodně odpočívat. Už se těším na výlet, ale dneska je teprve středa.

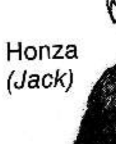
„Katko, nejdu pozdě?"
„To jdeš! Vlak jede za chvíli! Tamhle vidím volné místo. Nastupujeme!"

Těším se na výlet.	*I am looking forward to the trip.*
Čím pojedeš do Prahy?	*How will you travel to Prague?*
Vlakem, nebo autobusem?	*By train or by bus?*
každou hodinu	*every hour*
Hodí se mi to. = To se mi hodí.	*It suits me.*
Uvidíme se v sobotu.	*We will see each other on Saturday.*
Prosím tě, můžeš ...?	*Please, can you ...?*
Nejdu pozdě? – **To jdeš!**	*Am I late? – Yes, you are.*

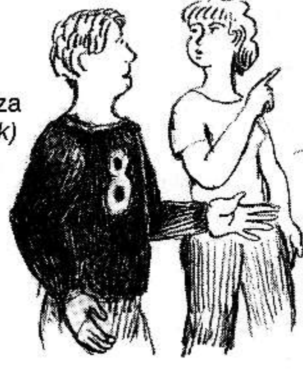

PŮJDEŠ TAKY DO DIVADLA?

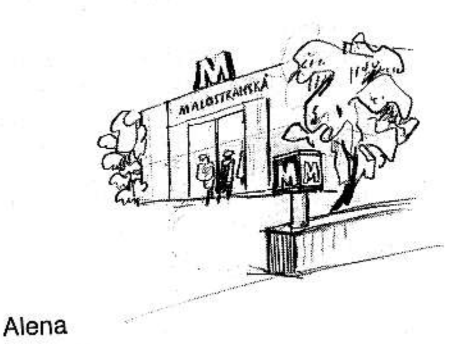
Jan = Honza (Vidím Honz**u**. S Honz**ou**. Honz**o**! – see p. 342)

Honza
(Jack)

Alena

Honza: Ahoj!
Alena: Ahoj! Jak se máš?
Honza: Dobře. Mám radost, že tě vidím.
Alena: Já taky. Kam jdeš?
Honza: Jdu koupit lístky do divadla Fidlovačka. Chci tam jít s Janou.
Alena: Tak to můžeme jít chvíli spolu. Já jdu na metro.
Honza: Kam jedeš?
Alena: Na nádraží. Přijede moje kamarádka Eva.
Honza: Odkud přijede?
Alena: Ze Zlína. Je to moje kamarádka ze školy. Domů se vrací zítra ráno.
Honza: Máte už program na odpoledne?
Alena: Odpoledne si chceme prohlížet Prahu, večer půjdeme asi do kina.
Honza: A nechcete jít taky do divadla? Koupím ještě dva lístky.
Alena: Co hrají?
Honza: Kabaret. Je to muzikál.
Alena: Výborně! A mám program na večer. Kdy se uvidíme?
Honza: Odpoledne jsem s Janou ve městě. Můžeme se vidět, jestli chceš.
Alena: Ráda. Co takhle v pět v kavárně na náměstí?
Honza: To se mi hodí. Přijdeme. A v šest můžeme jet tramvají číslo 18 do divadla.
Alena: Tak fajn. Tady jsou peníze na lístky.
Honza: To nemusíš. Stačí to až večer.
Alena: Děkuju, jsi hodný. Už se moc těším.
Honza: V pět ahoj!

Cv

10. Vyberte podle textu správný výraz.
(Choose the correct expression according to the text.)

1. Kateřina je moje (sestra – manželka – přítelkyně).
2. Bydlíme (v Praze – v Plzni – v Kladně).
3. (Půjdeme – pojedeme – přijedeme) spolu do Prahy.
4. Do Prahy chceme jet (v pátek – v neděli – v sobotu).
5. Kateřina chce jet (vlakem – autobusem – sama).
6. Já chci jet (brzo ráno v 7 – ráno v 8 – odpoledne ve 3).
7. Jízdenky koupíme (ještě ve středu – v sobotu ráno – až ve vlaku).
8. Kateřina si myslí, že (nepřijdu na nádraží – koupím lístky – přijdu pozdě).
9. (Nechci – nesmím – nemusím) přijít na nástupiště pozdě.
10. Katka se mě ptá, jestli (půjdu ve čtvrtek do kina – se uvidíme v pátek – mám večer čas).

11. Vyberte vhodný výraz. *(Choose a suitable expression.)*

- ○ Mám program
- ○ Těším se
- ○ To jsou peníze
- ○ To jsou lístky

na tebe, na lístky do divadla, na svetr, na víkend, na koncert, na muzikál, na výlet, na neděli, na Pavla, na Kateřinu, na sobotu, na večer, na metro, na jízdenky do Bratislavy

12. Zeptejte se a odpovězte. Řekněte ve správném tvaru podle vzoru.
(Ask and answer. Say in the correct form according to the model; *see p. 69.)*

● Těšíš se **na operu**? ○ Ano, těším se **na ni**.

MATKA A OTEC ANNA FRANTIŠEK
NOVÝ BYT JÁ MY PŘÍTEL
NOVÁ PRÁCE TELEFON Z ANGLIE

13. Pojedete vlakem. Kupujete si proto na nádraží jízdenku.
(You'll go by train. Therefore you'll buy tickets at the station.)

● **Dobrý den. Chci prosím** jednu jízdenku / dvě jízdenky

na zítra na 9 hodin ráno
na středu na 15 hodin
na čtvrtek na 8 hodin večer
na sobotu na 20 hodin
na neděli na 3 hodiny odpoledne

14. a) Požádejte. *(Ask (for)...)*

- **Prosím tě,** můžeš mi koupit noviny / kávu / lístek na metro / 2 jízdenky na vlak / minerálku ?

! *PLEASE* = PROSÍM + personal pronoun in the accusative

(when we turn to sb with a request, a question)

b) Zeptejte se. *(Ask.)*

- **Prosím vás,** kolik je hodin?
  odkud jede vlak do Ostravy?
  kde prodávají jízdenky?
  který autobus jede na nádraží?
  kde je tady supermarket?
  je náměstí ještě daleko?

15. Řekněte ve správném tvaru. *(Say in the correct form.)*

	Odkud jedete?	**Kde jste?**	**Kam jedete?**
Ostrava ➠	z Ostravy	v Ostravě	do Ostravy
Amerika	....	....	....
Brno	....	....	....
Austrálie	....	....	....
Skotsko	....	....	....
Irsko	....	....	....
Wales	....	....	....
Dover	....	....	....
Londýn (! Gen: Londýna)	....	....	....
New York	....	....	....

16. Odpovězte. *(Answer.)*

➠ ○ Pojedete v sobotu, nebo v neděli?

- **Ne**pojedu **(ani)** v sobotu **ani** v neděli, **ale v pátek**.

○ Pojedete metrem, nebo tramvají?
○ Koupíte si knihu, nebo noviny?
○ Přijdeš s Tomášem, nebo s Petrem?
○ Umíte německy, nebo francouzsky?
○ Je ten pán Skot, nebo Angličan?

MLUVNÍ CVIČENÍ

1. a) *Poslouchejte:* ○ Kam pojedeš? Do Prahy? ● Ano, pojedu do Prahy.

b) *Odpovězte:*
○ Kam pojedeš? Do Prahy? ● **Ano, pojedu do Prahy.**
○ Kam pojedeš? Na výlet? ● **Ano, pojedu na výlet.**
○ Kam pojedeš? Do Německa? ● **Ano, pojedu do Německa.**
○ Kam pojedeš? Do města? ● **Ano, pojedu do města.**
○ Kam pojedeš? Na fakultu? ● **Ano, pojedu na fakultu.**
○ Kam pojedeš? Do práce? ● **Ano, pojedu do práce.**

2. a) *Poslouchejte:* ○ Půjdeš do města, nebo domů? ● Půjdu do města.

b) *Odpovězte:*
○ Půjdeš do města, nebo domů? ● **Půjdu do města.**
○ Půjdeš večer do kina, nebo do divadla? ● **Půjdu do kina.**
○ Půjdeš na nádraží, nebo na poštu? ● **Půjdu na nádraží.**
○ Půjdeš do obchodu, nebo do kavárny? ● **Půjdu do obchodu.**
○ Půjdeš na procházku, nebo do školy? ● **Půjdu na procházku.**
○ Půjdeš do kavárny, nebo na procházku? ● **Půjdu do kavárny.**

3. a) *Poslouchejte:* ○ Kam chceš jít? Na nádraží? ● Ano, chci tam jít.

b) *Odpovězte:*
○ Kam chceš jít? Na nádraží? ● **Ano, chci tam jít.**
○ Kam chceš jít? Do školy? ● **Ano, chci tam jít.**
○ Kam chcete jít? Na náměstí? ● **Ano, chci tam jít.**
○ Kam chcete jít obědvat? Do restaurace? ● **Ano, chci tam jít.**
○ Kam chcete jít? Do kavárny na kávu? ● **Ano, chci tam jít.**

4. a) *Poslouchejte:* ○ Můžeš přijít dneska večer? ● Nemůžu, dneska večer nemám čas.

b) *Odpovězte:*
○ Můžeš přijít dneska večer? ● **Nemůžu, dneska večer nemám čas.**
○ Můžeš přijít zítra ráno? ● **Nemůžu, zítra ráno nemám čas.**
○ Můžete přijít ve středu odpoledne? ● **Nemůžu, ve středu odpoledne nemám čas.**
○ Můžete přijít v pátek dopoledne? ● **Nemůžu, v pátek dopoledne nemám čas.**
○ Můžeš přijít ve čtvrtek v jednu hodinu? ● **Nemůžu, ve čtvrtek v jednu hodinu nemám čas.**
○ Můžete přijít v úterý v deset hodin? ● **Nemůžu, v úterý v deset hodin nemám čas.**

5. a) *Poslouchejte:* ○ Vrátím se zítra. ● Musím se taky vrátit zítra.

b) *Reagujte:*
○ Vrátím se zítra. ● **Musím se taky vrátit zítra.**
○ Pojedu do Prahy. ● **Musím taky jet do Prahy.**

○ Jdu na poštu. ● **Musím taky jít na poštu.**
○ Jdu koupit jízdenku. ● **Musím taky jít koupit jízdenku.**
○ Studuju už dlouho. ● **Musím taky studovat dlouho.**
○ Vrátím se v neděli večer. ● **Musím se taky vrátit v neděli večer.**

6. a) *Poslouchejte:* ○ Vlak jede v šest hodin ráno. ● To se mi hodí. To se mi nehodí.

b) *Reagujte:*
○ Vlak jede v šest hodin ráno. ● **To se mi hodí.**
○ Škola končí už ve čtvrtek. ● **To se mi hodí.**
○ Škola začíná v pondělí odpoledne. ● **To se mi nehodí.**
○ Přijdu zítra odpoledne. ● **To se mi nehodí.**
○ Doktor má čas jen v pondělí ráno. ● **To se mi hodí.**
○ Jede jen jeden autobus v sedm hodin. ● **To se mi nehodí.**
○ Mám pro tebe lístek do kina. ● **To se mi hodí.**

7. a) *Poslouchejte:* ○ „Prosím vás, ten vlak jede do Prahy?" Na co se ptá Petr? ● Petr se ptá, jestli ten vlak jede do Prahy.

b) *Reagujte:*
○ „Prosím vás, ten vlak jede do Prahy?" Na co se ptá Petr? ● **Petr se ptá, jestli ten vlak jede do Prahy.**
○ „Prosím vás, můžu přijít dneska odpoledne?" Na co se ptá Petr? ● **Petr se ptá, jestli může přijít dneska odpoledne.**
○ „Prosím vás, tenhle autobus jede na nádraží?" Na co se ptá Petr? ● **Petr se ptá, jestli tenhle autobus jede na nádraží.**
○ „Prosím vás, tady prodávají jízdenky?" Na co se ptá Petr? ● **Petr se ptá, jestli tady prodávají jízdenky.**
○ „Prosím vás, autobus do Prahy jede z nástupiště 12?" Na co se ptá Petr? ● **Petr se ptá, jestli autobus do Prahy jede z nástupiště 12.**

8. a) *Poslouchejte:*
○ Pojedete v sobotu v 8 hodin ráno. Musíte si koupit jízdenku. ● Prosím vás, chci jednu jízdenku na sobotu na 8 hodin ráno.

b) *Reagujte:*
○ Pojedete v sobotu v 8 hodin ráno. Musíte si koupit jízdenku. ● **Prosím vás, chci jednu jízdenku na sobotu na 8 hodin ráno.**
○ Pojedete v neděli v 6 hodin večer. Musíte si koupit jízdenku. ● **Prosím vás, chci jednu jízdenku na neděli na 6 hodin večer.**
○ Pojedete v pátek ve 4 hodiny. Musíte si koupit jízdenku. ● **Prosím vás, chci jednu jízdenku na pátek na 4 hodiny.**
○ Pojedete v pondělí v 7 hodin ráno. Musíte si koupit jízdenku. ● **Prosím vás, chci jednu jízdenku na pondělí na 7 hodin ráno.**
○ Pojedete ve středu ve 12 hodin. Musíte si koupit jízdenku. ● **Prosím vás, chci jednu jízdenku na středu na 12 hodin.**

KONVERZACE

Na nádraží v Informacích

- ● Kdy jede další vlak do Plzně?
- ○ V 9.20 dopoledne.
- ● Jede nějaký vlak také odpoledne?
- ○ Samozřejmě. Jeden jede v 15.10 a další v 17.40.
- ● Děkuju.

At the railway station at the information desk

- ● *When does the next train for Plzeň leave?*
- ○ *At 9.20 a. m.*
- ● *Does any train go in the afternoon too?*
- ○ *Of course. One goes at 3.10 p. m. and another at 5.40 p. m.*
- ● *Thank you.*

U okénka

- ● Jednu jízdenku do Plzně.
- ○ Jenom tam, nebo i zpáteční?
- ● Jenom tam, prosím.
- ○ Tady je. 90 korun, prosím.

At the ticket window

- ● *One ticket to Plzeň.*
- ○ *Just a single ticket or return as well?*
- ● *Just a single ticket, please.*
- ○ *Here it is. 90 crowns, please.*

- ● Prosím vás, z kterého nástupiště jede vlak do Olomouce?
- ○ Z čísla 5. Ale vlak má asi jednu hodinu zpoždění.
- ● To musím tedy hodinu čekat. Je tu nějaká restaurace, kde můžu jíst?
- ○ Ano. Na konci nástupiště číslo 2.
- ● Budu tam slyšet nádražní rozhlas?
- ○ Ano. Myslím, že ano.

- ● *Excuse me, which platform does the train for Olomouc go from?*
- ○ *From number five. But the train will be delayed about one hour.*
- ● *Then I have got to wait for one hour. Is there a restaurant where I could eat?*
- ○ *Yes, at the end of the platform two.*
- ● *Will I hear the railway station loudspeaker there?*
- ○ *Yes. I think you will.*

Nádražní rozhlas

- ● Vlak do Olomouce přijíždí právě na nástupiště číslo 5. Omluvte jeho zpoždění. Vlak odjede za 10 minut. Nastupujte, prosím!
- ● Pozor! Na nástupiště číslo 6 přijíždí vlak z Vídně.

Railway station loudspeaker

- ● *The train for Olomouc is now arriving at platform five. Excuse its delay. The train will leave in ten minutes. Will you get in, please.*
- ● *Attention! The train from Vienna is arriving on platform 6.*